

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna
XXXVI. leto • 2026 1

*Življenje novo se budi,
brsti zelenje, cvet dehti ...
Aleluja!*



Kazalo

- 3 Uvodnik
- 4 Duhovni pogledi
- 8 Svetopisemske ikone
- 10 Luč svete Klare
- 11 Pogovor
- 18 Brezmadežna
- 20 Biseri molitve
- 22 Frančiškov svetni red
- 24 Utrinki iz Assisija
- 27 Življenje in poslanstvo bratov minoritov
- 33 Obletnice
- 35 Reportaža
- 38 Otroci med nami
- 39 Razvedrilo z Gospodom
- 40 Iz Frančiškovih revij
- 42 Obvestila

Naslovnica: *Poletje v Nuuku na Grenlandiji. Ko zacvetijo rože in poletijo ptice, se vzradosti srce. Ko vzbrsti življenje in poleti misel, se zaveš, da si rojen za večnost. Zaradi Jezusovega vstajenja.*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

Nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami in BREZMADEŽNA.
Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Doroteja Emeršič, p. Martin Gašparič,
p. Igor Salmič, p. Andrej M. Sotler, p. Slavko Stermšek,
p. Janez Šamperl

Glavna urednica: Doroteja Emeršič

Odgovorni urednik: p. Milan Kos, provincialni minister

Tehnični urednik: p. Matei Senteš

Fotografije: p. Tomaž Majcen, Ubald Trnkoczy, Veronika Pintar
Egartner, Renata Kozel, Helena Rebek, Veronika Plestenjak,
Doroteja Emeršič, splet, arhiv

Fotografija na naslovnici: p. Tomaž Majcen

Lektorica: Barbara Rodošek

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

Elektronska pošta: doroteja.emersic@gmail.com

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

ISSN 1854-7990

Od odprtega morja do praznega groba

Sveto pismo ni zbirka nepovezanih zgodb, temveč ena sama velika pripoved o Božji zvestobi človeku. Od prvih strani Stare zaveze do velikonočnega jutra v Novi zavezi se razodeva isti Bog – Bog, ki rešuje, osvobaja in vodi iz smrti v življenje. Med najmočnejšimi podobami te zgodbe stojita dva dogodka: prehod Izraelcev čez Rdeče morje in vstajenje Jezusa Kristusa. Na prvi pogled ju ločujejo stoletja, a v Božjem načrtu tvorita eno samo, neprekinjeno pot odrešenja.



Dogodek ob Rdečem morju ni zgolj dramatičen pobeg sužnjev iz Egipta. Je temeljna odrešenjska izkušnja Stare zaveze, trenutek, ko Bog sam poseže v brezizhoden položaj svojega ljudstva. Izraelci stojijo ujeti med morjem in faraonovo vojsko – brez moči, brez izhoda, brez upanja. Prav v tej nemoči se razodene Božja moč. Ko Bog razdeli morje, ne gre le za čudež narave, temveč za dejanje stvarjenja novega začetka, novo upanje. Ljudstvo gre skozi globino, ki simbolizira smrt, a iz nje izide živo. Voda, ki bi lahko uničila, postane pot odrešenja. Egipt – simbol sužnosti, greha in zatiranja – izgubi oblast. Izrael se na drugi strani morja ne znajde več kot

skupina pobeglih sužnjev, temveč kot Božje ljudstvo, poklicano iz suženjstva v svobodo in zavezo.

Ta prehod je rojstni trenutek naroda. Iz njega se rodijo identiteta, vera in upanje. Toda kljub veličini dogodka ostaja odrešenje nepopolno. Ljudstvo je rešeno zunanjega sovražnika, ne pa še notranje sužnosti greha in nezvestobe. Pot skozi puščavo razkrije, da človek potrebuje globljo, korenitejšo osvoboditev.

V Novi zavezi se zgodba ne začne znova, ampak doseže svojo polnost. Jezus Kristus stopi v središče človeške zgodovine kot tisti, ki ne prinaša le novega nauka, temveč novo življenje. Njegov križ in vstajenje sta odgovor na tisto, česar Rdeče morje ni moglo dokončno rešiti: oblasti greha in smrti.

Če je bilo Rdeče morje meja med sužnostjo in svobodo, je Jezusov grob meja med smrtjo in življenjem. Jezus ne beži pred smrtjo, ampak prostovoljno vstopi vanjo. Prevzame nase vso težo greha, strahu in zapuščenosti. A tako kot se je morje razmaknilo pred Božjo močjo, se tudi grob ne more upreti življenju, ki prihaja od Boga.

Vstajenje ni zgolj osebna Jezusova zmaga nad smrtjo. Je odrešenjski dogodek za vse človeštvo. Kar je bilo v Stari zavezi obljubljeno in nakazano, se v Novi zavezi uresniči. Smrt izgubi svojo dokončnost, greh svojo oblast, človek pa prejme možnost novega začetka. Ne rodi se le novo ljudstvo, temveč novo stvarstvo.

Ko pogledamo oba dogodka skupaj, postane jasno, da ne gre za dva ločena čudeža, temveč za eno samo zgodbo istega Boga, ki ostaja zvest svojim obljubam. Bog, ki je nekoč odprl morje, je v polnosti časa odprl grob. Njegovo delovanje ima isti

ritem: tam, kjer človek vidi konec, Bog odpira pot.

Prehod čez Rdeče morje je bil začetek poti – pot osvobojenega ljudstva, ki se je šele učilo hoditi v veri. Jezusovo vstajenje pa je izpolnitev te poti – dokončno odrešenje, ponujeno vsakemu človeku.

Zgodba o Rdečem morju in praznem grobu ni oddaljena svetopiemska pripoved, temveč ogledalo našega lastnega življenja. To je pot odrešenja: iz sužnosti v svobodo, iz teme v svetlobo, iz smrti v življenje.

Tudi danes se človek pogosto znajde ujet med »morjem« in »preganjalci«: med strahom in negotovostjo, med preteklimi ranami in prihodnostjo, ki se zdi zaprta. Pogosto čakamo, da bi se spremenile okoliščine, medtem ko nas Bog vabi k zaupanju – k pogumu, da stopimo korak naprej, tudi ko poti še ne vidimo.

Prehod čez morje in vstajenje nam razodevata isto resnico: Bog ne od strani vedno težav, ampak skozi njih odpira pot. Včasih nas ne reši pred globino, temveč skozi globino. Vera zato ni odsotnost strahu, ampak odločitev, da zaupamo, da nas Bog ne bo zapustil na poti.

Vsak izmed nas nosi v sebi tudi svojo »puščavo« – prostor rasti, dvomov, prečiščevanja. A pot se ne konča v puščavi. Cilj je življenje. Cilj je vstajenje. Cilj je novo stvarstvo, ki se začne že zdaj, ko dovolimo, da nas Bog vodi iz starega v novo, iz ujetosti v svobodo.

Vprašanje za vsakega bralca se zato ne glasi, ali Bog še danes rešuje, temveč: ***Kje v svojem življenju danes stojim pred 'Rdečim morjem' in ali verujem, da Bog tudi danes odpira pot iz sužnosti v svobodo, iz teme v svetlobo, iz smrti v življenje?***

Milanka Petrovič



Sveti Polikarp – pomen mučeništva

+ Martin Kmetec OFMConv.

23. februarja obhajamo praznik sv. Polikarpa, zavetnika naše škofije in naše edine cerkve, ki mu je posvečena. Bil je izmirski škof, ki je umrl mučeniške smrti med letoma 154–156; učenec apostola Janeza, pastir in oče svoje skupnosti.

V čem je pomen obhajanja spomina nanj in druge mučence, ki so dali življenje za Kristusa? Cerkev ohranja spomin na mučence v liturgiji, tako kot ohranja spomin na Kristusa v evharistiji in drugih zakramentih. To pa pomeni, da mučence časti v luči Kristusovi smrti in vstajenja. Mučenci so zgled zvestobe Jezusu; skupaj z njim pa zgled popolne predanosti Božji volji. Obhajanje evharistije pomeni obnavljanje spomina na Jezusovo zadnjo večerjo, ki vsebuje in povzema Kristusovo daritev na križu; vendar to ne pomeni samo podoživljanje tega, kar se je zgodilo, temveč to pomeni, da Kristus sam postane navzoč v skupnosti in da se njegova daritev aktualizira, postane dotakljiva, realna in ima za vernike pomen v tem, da se srečajo z vstalim Kristusom.

Že od vsega začetka so se kristjani zbirali na krajih, kjer so bili pokopani mučenci, da bi se spominjali njihovega rojstva za večnost »dies natalis«. Na ta način so jim izražali hvaležnost za najvišji zgled življenja in žrtve, obenem pa



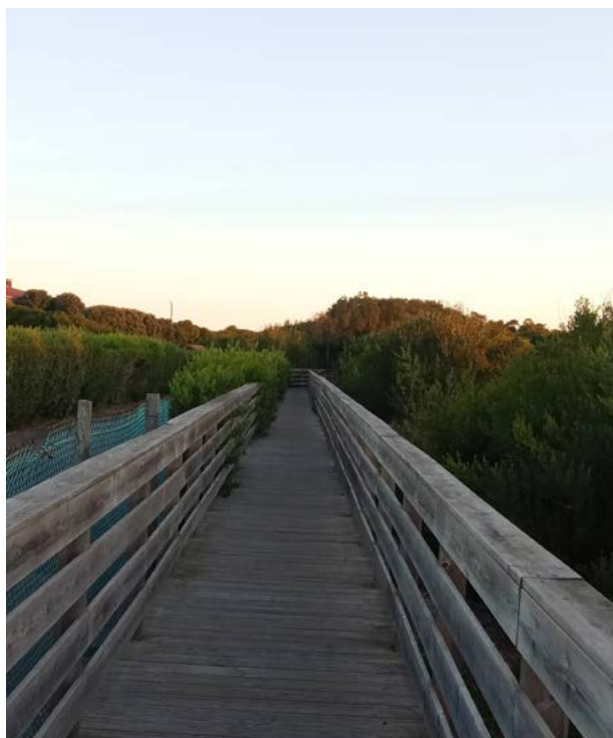
je bilo obhajanje spomina na mučence zanje spodbuda in zgled, da bi jim bili v odnosu do Kristusa podobni. Svetnikom pa se tudi priporočamo, ker verujemo, da so v Božji bližini in posredujejo za nas. Obstaja torej neke vrste odnos do svetnika, kajti verujemo, da je navzoč v občestvu svetih, in sicer tudi na podlagi vere, da je človekovo bivanje zaradi ustvarjenosti po Božji podobi večno.

Mučenec je v svoji smrti pridružen Kristusovi smrti. Bil je pripravljen umreti za Kristusa in s tem je dokazal, da je Kristus zares Božji Sin in odrešenik; mučenec je bil pripravljen dati svoje življenje, ker je v Kristusu odkril neskončno Božjo ljubezen, kakor pravi sv. Pavel v Pismu Filipljanom: »Za izgubo imam vse zaradi vzvišenosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Gospoda. Zaradi njega sem zavrgel vse in imam vse za smeti, da bi bil Kristus moj dobiček in da bi se znašel v njem, in to ne s svojo pravičnostjo, ki izvira iz postave, ampak s pravičnostjo, ki je po veri v Kristusa, se pravi s pravičnostjo, ki je iz Boga in sloni na veri, da bi spoznal njega in moč



njegovega vstajenja ter delež pri njegovem trpljenju, pri tem pa postajam podoben njegovi smrti, da kako pridem do vstajenja od mrtvih.« (Flp 3,8–11) Sv. Pavel je umrl iz ljubezni do Kristusove neskončne ljubezni, ki mu je bila temeljna moč za prenašanje trpljenja in mučeništvo. Torej v mučeništvu ne gre le za človeško krepost, temveč za Božjo moč, ki deluje v človeški slabosti in krhkosti.

Irenej Lyonski, ki je bil Polikarpov učenec, piše: »(Omenim lahko) tudi Polikarpa: ne samo, da je bil učenec apostolov in je živel z mnogimi, ki so videli našega Gospoda, ampak so ga apostoli postavili tudi za škofa v Aziji v Cerkvi, ki je v Smirni. Njega sem tudi sam videl, ko sem bil še zelo mlad. Dolgo časa je živel in zelo star je zapustil to življenje, potem ko je preslavno in nadvse odlično pričeval.«¹ Irenej je bil misijonar v današnji Franciji in je bil lyonski škof; tudi on je umrl mučeniške smrti (leta 202).



Irenej utemeljuje svoje pisanje proti herezijam na učenju in zgledu sv. Polikarpa: »Ko je oznanjal, da je od apostolov prejel eno in edino resnico, prav tisto, ki jo izroča Cerkev. [...] o tem pričujejo vse Cerkve v Aziji in Polikarpovi nasledniki do danes.«²

Polikarpovo pričevanje je utemeljeno na apostolskem izročilu, ker je bil učenec apostolov, torej očitodev, ki so bili priče Kristusove smrti in vstajenja. Sv. Irenej se sklicuje na poznanstvo sv. Polikarpa, torej na življenjski stik z njim in s tem na neposreden in nedotaknjen prenos nauka o Kristusu. »Vedno je učil to, kar se je naučil od apostolov in kar izroča tudi Cerkev in je edino resnično.«³ Bistveno

pri izročilu pa je, da ne gre samo za vrednost samega nauka, temveč za pričevanje, kakor pravi sv. Janez v Prvem pismu: »Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo na svoje oči videli, kar smo opazovali in so otipale naše roke, to vam oznanjamo: Besedo življenja.« (1 Jn 1,1)

Sv. Polikarp in vsi mučenci, ki so v zgodovini dali svoje življenje za Kristusa, tako da so umrli nasilne smrti, so pričevalci, ki nas učijo: ne le z besedo, temveč predvsem z zgledom. Morali bi se vedno vračati k spominu nanje, vedno bi morali premišljevati o neizmernem zakladu vere in pričevanja, ki ga iz roda v rod prenaša Cerkev, in sicer je ta zaklad zagotovilo upanja, ki ga imamo v Jezusu Kristusu. Tudi mi smo poklicani, da bi svojo vero poglobljali in jo živeli skrbno in z ljubeznijo na vsakem koraku.



¹ Sv. Irenej Lyonski, *Zoper krivoverstva*. Ljubljana: Logos, 2021, 254.

² Sv. Irenej Lyonski, n. d. 254.

³ Sv. Irenej Lyonski, n. d. 254.



Noč, v kateri zmaga Življenje

p. Anton Borovnjak



»Oče, zakaj je vendar današnji večer drugačen od drugih večerov?« S tem vprašanjem, ki ga po tradiciji zastavi najmlajši izmed otrok v družini, se začenja pripoved o osvoboditvi Izraela iz egiptovske sužnosti (*Haggadah shel Pesach*). S tem vprašanjem se otroci Izraela že več tisoč let med obredno večerjo praznovanja pashe (*Pesach*) ali velike noči obračajo na svoje starše, da bi jim ti razložili, zakaj je ta noč tako posebna, kakšen je pomen tega veselega in radostnega praznovanja. In odrasli jim potrpežljivo odgovorjajo in pojasnjujejo, kako so bili sužnji faraona v Egiptu in kako jih je Gospod od tam izpeljal z močno roko. Zato ta večer praznujejo, kajti če jih Bog ne bi izpeljal, bi bili še vedno egiptovski sužnji, nakar se pripoved zaključi s slavljenjem Boga za vse, kar je storil izraelskemu ljudstvu.

Omenjam obred judovske velike noči, kajti ko je govora o odrešenju, ki ga je Kristus uresničil za človeštvo, ne moremo mimo tega, da ne bi povezali njegovega odrešenjskega delovanja s praznovanjem judovske velike noči, pa ne samo zaradi dejstva, da sta oba dogodka poimenovana enako. V Božjem previdnostnem načrtu zgodovine odrešenja namreč Jezus ni naključno daroval svojega življenja na križu prav v dneh praznovanja judovske velike noči. V evangeliju po Janezu, ki najbolj natančno določa časovnico Jezusovega trpljenja, Jezus umre ravno v trenutku, ko so v templju žrtvovali pashalno jagnjeta, ki so jih naslednji dan zaužili med obredno večerjo, kar nakazuje, da je Kristus pravo pashalno jagnje (Jn 1,29), čigar žrtev v polnosti nadomesti starodavne judovske žrtve. V prid temu govori tudi dejstvo, da evangelist Janez

omenja na videz nepomembno podrobnost, da vojaki Jezusu niso zlomili nog, tako kot dvema razbojnikoma, ki sta bila križana z njim (Jn 19,31–33), saj je bil Jezus že mrtev. V resnici pa se je s tem izpolnil obredni predpis za žrtovanje pashalnega jagnjeta (2 Mz 12,46). Sv. Janez Krizostom je v svojih evharističnih katehezah zapisal: »Žrtvujte, pravi Mojzes, enoletno jagnje in z njegovo krvjo pomažite podboje vrat (2 Mz 12,1–14). Kaj praviš, Mojzes? Kako lahko kri jagnjeta odreši razumnega človeka?« Janez Krizostom nadaljuje, da je kri jagnjeta predstavljala samo simbolično dejanje, saj je v resnici podoba Kristusove krvi. Benedikt XVI. zapiše, da gre za izraz pričakovanja in upanja v Nekoga, ki bi bil sposoben storiti tisto, česar žrtvovanje živali ni sposobno – prinesiti odrešenje in dokončno izbrisati grehe. Jezus je torej pravo Jagnje, kot ga je napovedal Janez Krstnik na začetku Gospodovega delovanja: »Glejte, Božje Jagnje, ki odvzema greh sveta« (Jn 1,29).

Na tem mestu se morda spontano zastavi vprašanje, česa so se Judje pravzaprav spominjali na praznik velike noči. V Stari zavezi je mogoče razločiti dva temeljna pomena praznovanja. Prvi, teološko-teocentrični pomen, poudarja Božji mimohod (hebrejsko *Pesach*, od glagola *pèsah*: iti mimo, prečkati), ki se navezuje na zadnjo egiptovsko nadlogo, ko je Gospod udaril egiptovske prvorojence, hkrati pa šel mimo hiš Izraelovih sinov in jim prizanesel (2 Mz 11,1–10; 12,25). Drugi, antropološki pomen, pa izpostavlja prehod izraelskega ljudstva čez Rdeče morje, prehod iz suženjstva v svobodo oziroma v širšem simbolnem pomenu prehod iz smrti v življenje.



Toda ta njihov izhod iz Egipta in kasnejši prehod čez Rdeče morje nikakor ni bil enostaven in brez preprek. Izhod je s sabo prinesel tudi strah in utrujenost ter zahteval precejšnjo mero zaupanja v Gospoda. Ko je ljudstvo enkrat odšlo iz Egipta, se je znašlo na puščavski poti proti Rdečemu morju (2 Mz 13,18). Po prečkanju puščave so imeli pred seboj morje, za seboj pa faraona, ki jih z vozovi zasleduje – na videz brezizhoden položaj. A ne za Gospoda. Ljudstvo je potrebovalo precejšnjo mero vere in zaupanja v Mojzesovo besedo in po njej v Gospoda, da ima zanje pripravljen načrt odrešenja, da je bilo mogoče vstopiti v morje, ki ponavadi pogoltne. Treba je namreč izpostaviti, da se ljudstvo v resnici niti ni preveč balo faraona in njegovih vojakov, saj so bili pripravljeni, da se vrnejo v Egipt in še naprej služijo faraonu (2 Mz 14,12). Po Mojzesovi besedi je nato ljudstvo le vstopilo v morje, zaupajoč v Boga, ki ima moč, da spremeni smrtno moč vode v »zid na desni in levi« (2 Mz 14,22). Ko so celo noč hodili po suhi poti skozi morje (2 Mz 14,21) proti svobodi in torej proti odrešenju, je ljudstvo v resnici prečkalo morje svojega nezaupanja in svoje nevere.

Ta dogodek ni bil le temelj zaveze med Bogom in izraelskim ljudstvom, ampak je postal simbol celotne zgodovine odrešenja. Izrael bo na poti do obljubljene dežele še mnogokrat doživel podobne situacije in njihov izhod iz Egipta se bo na neki način vedno znova ponavljal, vse dokler se ne bo uresničila velika osvoboditev s Kristusovo smrtjo in vstajenjem, kajti kot je zapisal eden izmed teologov: »Drama Izraela na obalah Rdečega morja se v celoti uresniči v Jezusu Kristusu.«

Tako kot je bil izhod iz Egipta za izraelsko ljudstvo dogodek, ki je popolnoma spremenil njihova življenja, njihovo prihodnost, njihovo videnje in razumevanje Boga, je tudi Jezusova velikonočna skrivnost (trpljenje, smrt in vstajenje) popolnoma spremenila življenja, tokrat slehernega človeka. Od trenutka Jezusovega vstajenja naprej je namreč vse drugače. Če je bilo ljudstvo ponoči (kajti sredi noči je šel Gospod po Egiptu in celo noč je ljudstvo hodilo po suhi poti skozi morje) osvobodeno zemeljskega suženjstva in je prešlo v svobodno življenje, pa je Kristus vstal ponoči in rešil človeštvo še hujšega suženjstva greha in smrti (Heb 2,15). Sedaj smrti ni več; je samo Življenje. Kristusova velika noč je bila prehod iz smrti v Življenje. Vendar njegov prehod ni bil samo njegov. V Kristusu se je zgodil prehod celotnega človeštva

k Očetu, od smrti k življenju, od teme k luči, iz groba v deželo svobode, kot je zapisal sv. Avguštin.

Odrešenje je seveda dar, ki kaže dobroto in ljubezen Boga do človeka, a je hkrati tudi obveznost, zaveza in napor. Izraelsko ljudstvo je vedno znova podoživljalo svoj izhod, saj se je po prehodu čez Rdeče morje znova znašlo v puščavi, na poti, kjer so ga preizkušale revščina, negotovost, navidezna odsotnost Boga in njegovega posrednika (2 Mz 32,1), kar sproži mrmranje, jezo, obžalovanje, željo po vrnitvi v Egipt in v staro suženjstvo, zato je moralo ljudstvo, kot že rečeno, vedno znova ponavljati izhod iz svoje nejevere in svojega strahu. Tako moramo tudi mi v resničnosti našega vsakdanjega življenja uresničevati svoje izhode iz naše nevere, nezaupanja, strahu in egoizma. Tudi nam se dogaja podobno kot Izraelcem na poti. Tudi nas preizkuša negotovost, ali je grob res prazen, ali nas res čaka novo življenje v deželi, kjer se »cedita mleko in med« (5 Mz 11,9), ko enkrat »pridemo čez Rdeče morje«. Tudi nas bega navidezna odsotnost Boga in njegovih posrednikov, kar sproža mrmranje, jezo, obžalovanje in nenehne želje po starem, grešnem življenju. Zato smo v resnici stalno na poti izhoda, stalno v prehajanju, lahko bi rekli stalno na poti velike noči – takšen je pač Kristusov učenec. Ni namreč zanemarljivo dejstvo, da so prve učence imenovali privrženci ali učenci Poti, kot lahko beremo v Apostolskih delih (Apd 9,2; 19,9; 22,4). A naj nas teh prehodov oziroma izhodov ne bo strah, saj je velika noč v resnici prehod k tistemu, kar ne mine, in ne mine samo Bog, ki je Ljubezen, močnejša od smrti (Vp 8,6).





Prehod čez morje kot predpodoba Jezusove smrti in njegovega vstajenja

Matjaž Celarc



Morje je nekaj čudovitega: s svojo širino in globino človeka napolnjuje z občudovanjem, obenem pa ga ob neurjih navdaja s strahom. V starodavnem dojemanju sveta je morje pomenilo prostor kaosa, neobvladljivosti in smrti. Tam prebiva Leviatan (prim. Iz 27,1; Job 41,1), simbol sil, ki presegajo človeka. Samo Bog more postaviti meje morju, ga zaježiti in iz kaosa ustvariti prostor življenja (prim. 1 Mz 1,2,9–10; Job 38,8–11; Am 9,6).

V to simboliko je vpisan tudi prehod čez Rdeče morje. Dogodek izhoda iz Egipta ni le zgodovinska rešitev iz suženjstva, temveč razodetje Boga kot Stvarnika in Odrešenika, ki ima oblast nad silami smrti. Ta podoba se vrne ob izhodu iz babilonskega suženjstva v napovedi prerokov in doseže svojo polnost v Jezusovi velikonočni skrivnosti. Prehod čez morje postane predpodoba prehoda skozi smrt v življenje – najprej za Izrael, nato v Kristusu za vse narode in končno za vsakega kristjana v milosti krsta.



1. Podoba morja kot prehoda: od suženjstva v svobodo

V 2 Mz 14–15 se razgrne dramatičen prizor: ljudstvo stoji pred morjem, za njim je faraonova vojska. Prehod je mogoč le skozi prostor, ki pomeni smrt. Bog razdeli vode, da nastane pot po suhem, medtem ko sile zatiranja potonejo. To ni zgolj čudež, temveč razodetje Boga kot Gospoda zgodovine. Ljudstvo »je videlo mogočno roko, ki jo je Gospod pokazal nad Egipčani, in bali so se Gospoda ter zaupali Gospodu in njegovemu služabniku Mojzesu« (2 Mz 14,31). Ključ prehoda je spoznanje Boga in vera, ki človeka prestavi iz panike v zaupanje.

Mojzesova in Mirjamina pesem (2 Mz 15) slavi Gospoda kot vojščaka, ki premaga morje. Bog se razodeva kot tisti, ki ima oblast nad kaosom in ustvarja novo ljudstvo. Prehod pa ni konec poti. Sledi puščava: čas preizkušnje, očiščevanja in učenja poslušnosti; zaveza na Sinaju (2 Mz 19–20) in obnovitev zaveze (2 Mz 34). Prehod čez morje odpira pot v novo življenje, ki zahteva zaupanje in zvestobo.

Ta izkušnja postane temelj upanja v času babilonskega suženjstva. Drugi Izaija kliče: »Zbudi se, zbudi, obleci moč, roka Gospodova!« (Iz 51,9–10) in spominja na razklano morje. A še bolj neposredno prerok razglasi: Bog je tisti, »ki je naredil pot skozi morje« (Iz 43,16) – in prav zato lahko obljubi: »Glejte, novo stvar naredim ... v puščavi delam pot« (Iz 43,19). Bog bo znova pripravil pot v puščavi (Iz 40,3–5), puščava bo ozelenela (Iz 35,1–10), krivičnost bo odstranjena in nastala bo »sveta pot«. Prehod čez morje postane eshatološka podoba novega izhoda, novega stvarjenja in novega življenja v občestvu z Bogom.



2. Jezus – novi Mojzes in dokončni izhod

Nova zaveza bere izhod tipološko. Apostol Pavel spomni Korinčane: »Vsi so bili v oblaku in v morju krščeni v Mojzesa,« (1 Kor 10,1–2) in dodaja, da je bil Kristus duhovna skala, ki jih je spremljala (1 Kor 10,3–4). Jezus je novi Mojzes – a več kot Mojzes: v njem se izhod dopolni ne le kot rešitev iz suženjstva, temveč kot odrešenje iz greha in smrti.

Evangelist Matej ga postavi na goro, kjer razglasi blagor in pokaže polnost postave (Mt 5–7). Luka ga predstavi kot maziljenega preroka, ki izpolni Izaijevo napoved osvoboditve (Iz 61,1–2; Lk 4,16–21). Izhod, ki ga Jezus prinaša, je dokončen: ni omejen na politično ali socialno osvoboditev, ampak sega v srce človeka, tja, kjer se rojeva suženjstvo greha.

Dogajanja ob morju – pomnožitev kruha in hoja po vodi – močno odmevajo izhod. Marko poveže kruh in prehod čez morje (Mr 6,30–52): Jezus nasiti ljudstvo, nato stopi na »nemogoč prostor« voda in razodene oblast nad globino. Pri Janezu se ta dinamika še poglobi: po pomnožitvi kruha (Jn 6,1–15) in hoji po morju (Jn 6,16–21) Jezus razloži znamenje: »Jaz sem kruh življenja« (Jn 6,35; prim. 6,51).

Pri Janezu se Jezus razodeva tudi kot voda živega življenja (Jn 7,37–39) in kot luč sveta (Jn 8,12). Njegova »ura« pa je rdeča nit evangelija: že ob prvem znamenju v Kani (Jn 2,1–11) se nakaže, da bo polnost veselja in odrešenja prišla v uri, ko se bo razodela njegova slava. Vstop v pashalno skrivnost se posebej osredotoči v tem, da Jezus »ljubi do konca« (Jn 13,1) in se pokaže kot služabnik: učencem umije noge (Jn 13,1–15). To ni zgolj moralni zgled, ampak razodetje, kako izgleda Božja pot: skozi ponižanje v življenje. Na križu se to dopolni. »Bog je namreč svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi nihče, kdor vanj veruje, ne poginil, ampak imel večno življenje« (Jn 3,16). Jezus umre v času, ko se pripravlja pashalna daritev (Jn 19,14), in iz njegove prebodene strani pritečeta kri in voda (Jn 19,34) – znamenji novega življenja. Kakor je Izrael stopil čez morje v svobodo, tako se odpre pot iz Kristusove daritve: skozi njegovo smrt v življenje.

Jezus večkrat napove svoje trpljenje (Mr 8,31; 9,31; 10,33–34) in pokaže, da je pot v življenje pot križa. V poslušnosti Očetu je »postal pokoren do smrti, smrti na križu« in bil povišan (Flp 2,8–11). Njegov prehod skozi smrt je dokončni izhod, ki odpira pot v vstajenje.



3. Prehod in novo življenje v krstu

Pavel razmišlja, da smo »po krstu pokopani s Kristusom v smrt, da bi tako, kakor je bil Kristus obujen, tudi mi živeli novo življenje« (Rim 6,3–4). Krst je naš osebni prehod čez morje: prehod iz suženjstva greha v svobodo Božjih otrok (Rim 8,14–17). Tako kot je Izrael šel skozi vodo in stopil na novo pot, kristjan po vodi krsta stopi v novo življenje, ki ga nosi Duh.

Zato »ni več Juda ne Grka«: v Kristusu nastaja nova stvaritev (Gal 3,28; 6,15). Prehod pomeni preobrazbo: od življenja po mesu k življenju po Duhu (Gal 5,16–25). Jezus je naše velikonočno jagnje (1 Kor 5,7). Po njegovi daritvi stopamo na pot svobode, da bi živeli »po njem« in »z njim«: »Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni« (Gal 2,20). Rastemo v polnosti življenja v njem, dokler ne dozori občestvo, ki živi iz njegove ljubezni (prim. Ef 4,13–15).

Morje v Svetem pismu pomeni kaos, smrt in nevarnost. A prav tam se razodeva Božja moč. Prehod čez morje je podoba popolne izročitve Bogu, ki edini vodi v življenje. Izrael je šel skozi morje v svobodo. Jezus je šel skozi smrt v vstajenje. Mi smo po krstu potopljeni v njegovo smrt, da bi živeli iz njegovega vstajenja. Prehod čez Rdeče morje je bil odrešilen za ljudstvo v Stari zavezi, Jezusovo vstajenje odrešuje ljudstvo v Novi zavezi. Zato nič ne more ločiti človeka od Božje ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu (Rim 8,38–39). Prehod je mogoč, ker Bog ostaja zvest. Velikonočna skrivnost ni le spomin na nekdanji dogodek, temveč pot, po kateri hodimo – od strahu v zaupanje, od smrti v življenje, od suženjstva v svobodo Božjih otrok.



»Vzemi vsak dan svoj križ in hodi za menoj!«

s. M. Celina



V sebi nosimo močno hrepenenje, da bi bili rešeni greha in njegovih posledic, kot sta trpljenje in smrt. To temno stvarnost, ki nas bega, lahko presežemo samo »v Kristusu, s Kristusom in po Kristusu«. On je s svojo žrtvijo spremenil dediščino greha v orodje odrešenja in zveličanja. Kakor je Mojzes izpeljal starozavezno Božje ljudstvo iz egiptovskega suženjstva, tako Kristus vodi novozavezno ljudstvo skozi prerodenje v sv. krstu iz smrti v življenje. Naša popotna in romarska duša hrepeni po blaženi domovini, da bi bila odrešena zasužnjenosti trojnemu poželenju. Samo z Božjo pomočjo more prečkati morje, prehoditi puščavo, zmagati nad sovražnikovimi pastmi in prek zmagoslavnega Kristusovega križa vstopiti v obljubljeno deželo, milostni kraj izpolnitve.

Kristusova postava ljubezni je vzvišena dopolnitev starozavezne postave. Evangelij prinaša odrešenje vsem narodom sveta. Sv. Frančišek in sv. Klara sta spoznala vzvišenost veselega oznanila in evangelij izbrala za edino vodilo življenja.

S pristrčno ljubeznijo in vdanostjo sta stopila na pot za Kristusom. Sv. Frančišek je v zadnjem obdobju svojega zemeljskega življenja nosil znamenja Njegovih ran na svojem telesu. Sv. Klara je kot goreča ljubiteljica Križanega mistično zrla svojega ljubljenega Ženina, ki je zaradi našega odrešenja postal najnižji izmed ljudi, zaničevan in ranjen po vsem telesu, in ga je v mukah križa gledala umirajočega s hrepenenjem, da bi ga posnemala. To zrenje in »sotrpljenje« je priporočala tudi sv. Neži Praški in svojim duhovnim hčeram.

Kristusov klic »Pridi in hodi za menoj« je predvsem klic h križu. V njem se je pokazala Kristusova ljubezen v skrajni žrtvi. Svetniki so naravnost iskali trpljenje, da bi bili čim bolj blizu Križanemu, saj so izkusili, da so preizkušnje in trpljenje ogenj, ki prečiščuje zlato, in vrata, ki končno lahko vodijo v Gospodovo velikonočno skrivnost. Ob križu se krepimo v veri in se učimo potrpljenja, vztrajnosti, ponižnosti in odpuščanja. Trpljenje nas trga od nas samih, od posvetnosti in plitvine življenja, nas prečiščuje in približuje Kristusu.

Kako so naši krščanski predniki, čeprav so bili večinoma nevedni in neizobraženi, znali v svoje vsakdanje križe prenesti Kristusov zgled! Pogled na Križanega je bil zdravilen kakor pogled na bronasto kačo v puščavi. Zato je bila njihova živa in rodovitna vera tudi predana prihodnjim rodovom. Današnji človek pa hoče bežati čim dlje od križa in celo pred smrtjo. Toda brez križa ni odrešenja! Neka verna gospa je pred nedavnim pričevala o težki izkušnji, ko je v prometni nesreči izgubila odraščajočo hčerko in čez nekaj časa še moža. Na ramena Križanega je naslonila svoj križ. Ljudje so jo pomilovali, ona pa je bila pokončna in je v sebi čutila izredno notranjo tolažbo in moč, ki sta jo dvigali ter okrepili njeno zaupanje v Boga.

Vstopili smo v postni čas milosti. Oprimo se na Kristusovo zmagovito moč v boju proti vsemu zlu v nas, svetu in skušnjavam, ki nam jih nastavlja premeteni sovražnik. Naj nam pri tem pomaga cerkveno povabilo k postu, miloščini in izvrševanju dobrih del.

Pogumno se podajmo z Jezusom v puščavo in se oklenimo sedmerih duhovnih orožij, ki nam jih predlaga klarisa sv. Katarina Bolonjska, da bomo okrepljeni za junaški boj: marljivost, nezaupanje v lastne moči, zaupanje v Boga, spomin na Kristusovo trpljenje in smrt, misel na lastno smrt, spomin na rajsko blaženost, premišljevanje besed Svetega pisma.

Tako okrepljeni s pristrčno ljubeznijo in vdanostjo, s priprošnjo pod križem stoječe Matere stopimo torej za Kristusom velikonočni zmagi naproti!





Pozdravlja vas »mali Slovenec« z velikega otoka!

Pogovarjal se je p. Igor Salmič

Pogovor s p. Tomažem Majcnom, minoritom, misionarjem na Danskem in župnikom edine katoliške župnije na Grenlandiji.

P. Tomaž, letos praznuješ srebrni jubilej mašniškega posvečenja. Ali imaš v spominu kakšen poseben trenutek tega praznovanja?

Petindvajset let! Kadar to izgovorim na glas, se kar sam sebi začudim – kot da bi bilo danes. Pa ni!



Res je, letos na petrovo, 29. junija, mineva ravno petindvajset let, odkar sem prejel zakrament mašniškega posvečenja. Ko sem v mislih prelistal tega četrto stoletja, sem najprej pomislil: »Gospod, kako si bil strpen z menoj!« Ker pot ni bila vedno gladka. Bili so trenutki dvoma, utrujenosti, trenutki, ko sem se vprašal, ali sem na pravi poti. A vsak tak trenutek je bil pravzaprav priložnost, da sem se še bolj naslonil na Njega.

Posebej živahen spomin imam na posvečenje samo v mariborski stolnici. Tisti dan je bil poln milosti, ki jo je težko opisati z besedami. Ko so mi škof in sobratje položili roke na glavo, sem začutil – ne vem, kako to reči drugače – neko globoko tišino znotraj sebe. Vse je obstalo. Kot da bi se čas ustavil. In v tisti tišini je bila prisotna neka globoka gotovost: »Si na pravi poti.« To je neprecenljivo. Ko gledam nazaj, vidim, kako me je Gospod vodil – čez ptujski kloster, skozi Sostro, po različnih samostanih, v Anglijo, na Dansko in nazadnje celo na Grenlandijo. Vsak korak je imel smisel, čeprav ga takrat nisem vedno razumel. To je morda najlepša poanta srebrnega jubileja: poklicani smo zaupati, ne razumeti vsega vnaprej.



Če me spomin ne vara, si imel novo mašo na križnem hodniku samostana sv. Petra in Pavla, ker se je cerkev sv. Petra in Pavla šele začela ponovno graditi. Je bilo tako?

Da, moja nova maša je bila na križnem hodniku naše minoritske cerkve sv. Petra in Pavla na Ptuj, ker je bila cerkev takrat ravno v obnovi. Vem, da se mnogi ob tem vprašajo: »Kako pa je to mogoče, na hodniku?« A jaz sem to doživljal kot poseben privilegij! Tisti stari, čudoviti križni hodnik s svojimi loki, kamnom, ki diha zgodovino, z vsemi tistimi brati in sestrami, ki so se zbrali tam – to je bila nepozabna kulisa.

Spominjam se tudi, da je tisti dan deževalo. A kljub temu je bilo lepo. Pravzaprav sem to doživel kot poseben blagoslov z neba. Kot da bi me Gospod na svoj način spremljal in blagoslavljal ta začetek.

Nekako se mi zdi, da je to simbolično lepo: nova maša ne potrebuje veličastne katedrale. Potrebuje samo skupnost, ki moli skupaj. In to smo imeli. Tisti hodnik, ki je sicer namenjen tihemu sprehodu in molitvi, je tisti dan postal pravi slavnostni prostor. Bile so rože, bili so bratje in sestre, bili so domači, bili so prijatelji – in bil je Gospod, kar je najpomembnejše.



Mislim, da mi je to dalo poseben blagoslov za vse nadaljnje poslanstvo: naučilo me je, da sveto ne potrebuje zunanega bleska. Sveto je tam, kjer smo zbrani v Njegovem imenu.



Skupaj smo bili tudi v bogoslovnem semenišču v Sostrem. Kaj je zate pomenilo to vzgojno in pastoralno obdobje kot priprava na redovniško in duhovniško življenje?

Sostro je bil čas, ki mi je dal temelje. Ne samo teološke – to seveda – ampak temelje za življenje v bratski skupnosti, za molitveni ritem, za iskanje Boga v vsakdanjosti. Vem, da brez tistih let v Sostrem ne bi bil to, kar danes sem.

Morda se zdaj z neko nostalgijo smejem jutranjim vstajanjem, skupnim molitvam, tistim razpravam, ki so se včasih zavlekle do poznih ur. A vse to je gradilo. Gradilo bratstvo, gradilo poklicanost, gradilo zaupanje – v Boga in v sobrate.

Posebej sem hvaležen za dvojnost, ki jo dobiš v semenišču: na eni strani trdno redovno disciplino – molitev, skupnost, poslušnost – na drugi strani pa svobodo duha sv. Frančiška, ki te uči hoditi lahkotno skozi življenje. Ta kombinacija je moj najdragocenejši zaklad iz Sostra.

Vrniva se k novi maši. To je ponavadi kar stresna situacija, posebej z vsemi mogočimi pripravami in tudi vabili. Kako si doživljal vse to? Si imel dobrega ceremoniarja, na katerega si se lahko zanesel?

Stresna situacija je blago rečeno!

Ne vem, ali se to sliši smešno, a tisti teden pred novo mašo sem bil prav malo podoben tistemu spokojnemu duhovniku, ki sem si ga vedno zamišljal! Toliko telefonov, toliko vabil, toliko organizacije – kdaj bo maša, kam bodo sedli starši, koliko bo gostov, kaj pa hrana po maši ... In jaz, ki sem mislil, da bom te dni preživel v molitvi in zbranosti!

Ampak za tem je bila lepota. Videti, kako se zberejo domači, prijatelji, sobratje – to je bil nekakšen mali čudež. Vsak obraz med mašo je bil zame dar.

Glede ceremoniarja – imel sem dobrega pomočnika, brez katerega bi se gotovo kakšna stvar zapletla! Brez dobrega ceremoniarja je nova maša kot pot brez karte – prideš tja, ampak s precej več zavoji!

Kar me je pa res presenetilo – in to se mi je zasidralo globoko v srce – je bil trenutek, ko sem prvič blagoslovil. Ko sem dvignil roke nad tiste, ki so mi bili najdražji, sem začutil, da ni šlo zame, ampak skozi mene. To je bil trenutek, ko sem zares razumel, kaj pomeni biti duhovnik: biti le instrument v Božjih rokah.



Že kmalu po mašniškem posvečenju, leta 2002, si bil na provincialnem kapitlju izvoljen za provincialnega tajnika in na tem mestu ostal vse do 2014. Lahko malo opišeš to izkušnjo: kaj vse je obsegalo to delo in kako si se na to navadil?

Ha, to je bila res nepričakovana, novela' v mojem življenju! Predstavljajte si: šele malo čez eno leto sem duhovnik in že – provincialni tajnik! To je Gospod gotovo naredil z dobrim smislom za humor.

A resno: to je bila izjemna šola. Tajnik province ne piše samo zapisnikov – to je bila moja prva, malo naivna predstava. V resnici je tajnik nekakšna vez med vsemi brati, med vsemi samostani in skupnostmi. Spremljaš sestanke definitorija, skrbiš za dokumentacijo, za korespondenco, za stike z generalno kurijo reda v Rimu, za razne pravne in administrativne zadeve province.

Za nekoga, ki se je videl bolj v pastoralni in molitvi, je bilo to sprva pravo presenečenje. Ampak kmalu sem odkril, da ima administrativno delo svojo duhovno dimenzijo: bratje, ki so ti zaupali odgovornost, skupnost, ki te potrebuje – to je prav tako poslanstvo.

Dvanajst let je dolgo, a za nazaj ne bi spremenil nič. Tiste izkušnje so mi dale vpogled v življenje province, ki ga drugače ne bi nikoli dobil. To mi danes pomaga tudi na moji misijonski poti.



Pridiga v cerkvi Jezusovega Srca v Københavnu



Poleg tega dela si imel verjetno še kakšne druge zadolžitve v različnih samostanih, kjer si živel. Katere so to bile?

Seveda, saj veste – pri minoritih ni nikoli dolgčas!

Poleg tajniških obveznosti sem bil vključen v pastoralno delo tam, kjer sem živel. Na Ptuju sem pomagal v župniji, ki ima bogato pastoralno življenje: žive skupnosti, različne skupine, liturgično življenje.

Učil sem verouk – in to mi je bilo posebno pri srcu. Z otroki in mladimi je delo polno presenečenj in navdiha. Ko otrok postavi vprašanje, na katerega odrasel ni nikoli pomislil, si prisiljen poglobiti svojo lastno vero. To je dragoceno.

Pomagal sem tudi v bližnjih župnijah ob praznikih – ob božiču, veliki noči, bil prisoten pri raznih priložnostih. To je tisto, kar jaz imenujem »drobno pastoralno tkanje«; ni velikih spektaklov, je pa stalna prisotnost, ki gradi skupnost.

Zdaj vidim, da so me prav te izkušnje pripravile na misijone. Naučil sem se biti pri roki ljudem – ne samo za oltarjem, ampak v vsakdanjem življenju. In prav to je tisto, kar danes počnem v Københavnu in na Grenlandiji.

V določenem trenutku se je pri tebi pojavila želja po misijonih. Lahko na kratko opišeš, kako je ta želja rasla v tebi?

Če iskreno povem, o misijonih nisem nikoli razmišljal ne v času teološkega študija in tudi kasneje ne, ko sem že postal duhovnik. V meni pa je vseeno tlela neka želja, ki me je vlekla v tujino. In ko so mi predstojniki povedali za Dansko, sem imel v srcu mir. Ne navdušenje, ki hitro mine, ampak mir – tisto globoko, mirno gotovost, ki prihaja od Boga. To mi je bil znak.

Vsak, ki razmišlja o misijonih ali o katerikoli odločitvi v življenju: ne čakajte na nebeški glas. Prisluhnite tisti tiho v sebi. Tam navadno govori Bog.



Ponavadi imamo predstavo o misijonih v Afriki, Aziji in Južni Ameriki. A ti si pristal na Danskem. V kakšnem smislu je Danska misijonska dežela?

Ha, res je! Ko sem povedal, da odhajam na Dansko, je marsikdo pomislil: »Pa saj je tam bogato, razvito ... Kaj boš tam misijonaril?«

A misijona ne merimo z ekonomskim standardom države. Merimo ga z duhovnim iskanjem ljudi. In ko veš, da je Danska ena od najbolj sekulariziranih dežel na svetu – da tam le nekaj odstotkov ljudi redno prakticira vero, da je luteranska Cerkev, ki je uradno državna, postala večinoma kulturna ustanova za poroke, krste in pogrebe, medtem ko med temi obredi ne vidiš skoraj nikogar v klopi, razumeš, da je tam duhovna pustinja.

Danski ali sploh skandinavski severnjak ni ateist, ki bi zavrnil Boga z jezo. Pogostejše je to človek, ki mu Boga enostavno niso nikoli zares predstavili, ki o veri sploh ni nikoli resno razmišljal, ker mu ni bila ponujena kot živa ponudba. To je morda celo globlja oblika sekularizma kot ideološki ateizem.

Katoličani v Københavnu smo dobesedno manjšina med manjšinami – kakšna dva odstotka! Ampak to je živa manjšina. Zavestna. Izbrana. In prav to ji daje poseben žar.



Srečanje s škofom Czeslawom Kozonom in generalnim vikarjem

Kako izgleda konkretno življenje na Danskem? Katere so tvoje odgovornosti in naloge? Tam si od leta 2017, če se ne motim.

Tako je – od 1. februarja 2017. Ta datum je vpisan v moje srce! Moje osnovno poslanstvo je župnija Najsvetejšega zakramenta v Københavnu. To je mednarodna katoliška skupnost, ki jo sestavljajo ljudje različnih narodov: Filipinci, Vietnamci, Latinoameričani, Afričani, Evropejci ... Ko stojim za oltarjem, vidim cel svet pred seboj. To je zame vsakokrat znova majhen čudež.

Pastoralno pa ima københavnska župnija pestro življenje: priprave na zakramente, poroke, pogrebe, pogovori s tistimi, ki iščejo skupnost in domačnost v tuji deželi. Zelo pogosto je moja vloga enostavno biti prisoten in poslušati ter si vzeti čas za sočloveka. V tem hitrem



severnoevropskem svetu je to včasih najbolj misijonska stvar, ki jo moreš narediti.

Poleg tega seveda skočim redno na Grenlandijo – po štirikrat do petkrat na leto, vsakič za dober mesec dni. Ampak o tem bova govorila posebej!



Po angleški maši v župnijski cerkvi Rešnjega telesa v Københavnu

Skupnost je mednarodna, to pomeni, da ste tam minoriti različnih provinc. Lahko to na kratko predstavíš?

Naša skupnost v Københavnu se je začela z dvema bratoma. Z menoj je prišel brat Tomislav Cvetko iz hrvaške province – to je bila za ta misijon ključna stvar, da sta skupaj sodelovali slovenska in hrvaška provinca. Kakšno leto za tem pa se nama je pridružil še brat Stephen s Filipinov.

In tako smo: Slovenec, Hrvat, Filipinec – pod eno streho, pri eni mizi, z eno molitvijo. Vsak prinese svojo kulturo in svoj pristop. Rekel bi, da je naša skupnost sama po sebi mali simbol tega, kar smo poklicani oznanjati: da v Kristusu ni več ne Grka ne Juda, ne Slovence ne Filipinca – ampak smo bratje.

Seveda to ne pomeni, da se med nami ne pojavijo napetosti ali nesporazumi – bi se zlagal! Različne kulture, različne navade, različen tempo ... Ampak prav v tem je lepota redovnega bratskega življenja: naučiš se živeti skupaj ne kljub razlikam, ampak s pomočjo le-teh.

Ko sem bil nekajkrat pri tebi na obisku v Københavnu, se mi je jezik zdel zelo zapleten, bolj kot drugi iz bližnje okolice. Je bilo to težko zate in je še danes?

O, danski jezik ... Kako bi začel?

Danski jezik je res nekaj posebnega. Že ob prvi lekciji me je prešinilo: »Zakaj se beseda piše na en način, izgovori pa čisto po svoje?« Razkorak med pisavo in izgovorjavo je tako velik, da ima človek občutek, kot da Danci pišejo en jezik, govorijo pa povsem drugega!

Na začetku je bilo res zahtevno. Nisem se samo učil novega besedišča – moral sem naravnost preučiti, kako Danci razmišljajo v svojem jeziku. In to je drug svet.

Kako mi gre danes? Lahko rečem, da se brez težav sporazumevam. V danščini darujem maše, se pogovarjam z župljani in brez težav sledim novicam na radiu. Pa vendar me ta jezik vedno znova uči ponižnosti. Morda

Pogovor

je prav to njegov namen: da me opominja, da sem tukaj gost in misijonar, ki globoko spoštuje to skupnost in njeno kulturo – četudi moje znanje nikoli ne bo povsem dohajalo maternega jezika domačinov.



Skupinska ob božiču 2025

Kmalu si presegel okvire danske države. Københavnski škof te je leta 2023 imenoval za župnika tudi na Grenlandiji. Kako je prišlo do tega?

Vsakič, ko se spomnim te zgodbe, se nasmehnem, saj v njej tako nazorno vidim delovanje Božje previdnosti.

Grenlandija spada pod københavnsko škofijo, saj je del danskega kraljestva. Tamkajšnja katoliška skupnost je majhna in razpršena, verniki pa so bili dolga leta brez stalnega duhovnika. Edina katoliška župnija na otoku, župnija Kristusa Kralja v Nuuku, je bila tako večinoma odvisna od občasnih obiskov in začasnih rešitev.

Zaradi teh potreb se je danski škof obrnil na našo redovno skupnost. V tistem trenutku sem v sebi začutil, da me ta klic osebno zadeva. Pri tem ni šlo za kakšen poseben pogum, temveč za preprost notranji občutek, da me Bog kliče prav tja.

Vedno sem verjel, da so prav te majhne, oddaljene skupnosti na robu sveta tiste, ki najbolj potrebujejo bližino Cerkve. To je navsezadnje srce Frančiškovega poslanstva: iti k ljudem, ki so morda manj opaženi, a nič manj dragoceni.

Tako sem jeseni 2023 prvič stopil na grenlandska tla kot župnik v Nuuku. Še danes se živo spomnim pristanka: pod mano so se razprostirali temni, goli fjordi in neskončna modrina morja. V tistem trenutku, ko sem zrl v to surovo, a veličastno pokrajino, sem si tiho rekel: »Gospod, ne vem točno, kam me vodiš – ampak ti popolnoma zaupam.« In prav to zaupanje se je kasneje izkazalo za najlepši del moje poti.





Ob obisku Grenlandije poleti 2024 sem zelo močno občutil, da ti je blizu ta otok, njegove lepote, prebivalci, zgodovina. Kako ti je Grenlandija osvojila srce?

Grenlandija človeka ne očara na prvi pogled z razkošjem ali udobjem. Osvoji ga drugače – s tišino, s prostranostjo in z občutkom, kako majhen si v primerjavi z naravo. Ko stojiš ob fjordu in opazuješ ledene gore, ki tiho drsijo mimo – in veš, da je ta led star tisoče let – te to spontano pripelje do ponižnosti. In prav ponižnost je nekaj, kar človeku zelo pomaga, da se vrne k bistvu.

Zelo hitro pa me niso nagovorile samo pokrajine, ampak tudi ljudje. Grenlandci, potomci Inuitov, so na prvi pogled zadržani, morda celo tihi. A ko te sprejmejo, te sprejmejo iskreno in globoko. Njihova toplina ni glasna, ampak je trdna in pristna. V tem smislu se mi zdijo zelo blizu – tudi mi Slovenci pogosto ne kažemo čustev navzven, a v sebi nosimo veliko srčnosti.

Njihova kultura me vedno znova navdušuje. Tisočletja so živeli v izjemno zahtevnih razmerah – v mrazu, vetru, med ledom in morjem – in v tem okolju ustvarili bogat način življenja: jezik, tradicijo, spoštovanje do narave in živali. Njihov odnos do sveta ni tekmovalen, ampak spoštljiv. In prav tu se lahko mi, Evropejci, veliko naučimo – predvsem to, kako živeti bolj preprosto in bolj povezano z naravo.

Mene osebno pa se Grenlandija najbolj dotakne v tihih trenutkih: ko opazujem severni sij, ko v daljavi vidim kite v fjordu ali ko v majhni skupnosti obhajamo nedeljsko mašo. Takrat začutim, da je Bog navzoč prav tukaj, enako kot kjerkoli drugje.

Grenlandija me je naučila nečesa zelo preprostega, a globokega: Bog nima meja. Kjer je človek odprt in iskren, tam je tudi On.

Kako pa je konkretno s katoliško skupnostjo na Grenlandiji? Kako daleč v zgodovino sega in kakšna je danes situacija?

Katoliška skupnost na Grenlandiji ima zelo dolgo, a prekinjeno zgodovino. Prvi krščanski vplivi segajo že v čas nordijskih naseljencev v srednjem veku, ko je bila Grenlandija povezana z norveško in islandsko Cerkvijo. Takrat so tam obstajale celo škofije, vendar so s propadom nordijskih naselbin v 15. stoletju tudi te cerkvene strukture izginile.

Kasneje, v 18. stoletju, se je začelo novo obdobje krščanstva, predvsem z luteransko misijonsko dejavnostjo. Od takrat naprej je Grenlandija pretežno luteranska in danes večina prebivalstva pripada grenlandski luteranski Cerkvi.

Katoliška Cerkve se je na Grenlandijo vrnila šele v 20. stoletju, ko so začeli prihajati posamezni duhovniki iz kopenhavnske škofije. Katoliška skupnost je bila vedno majhna, a živa – sestavljena predvsem iz tujcev: delavcev, diplomatov, pa tudi nekaterih domačinov.

Danes je katoliška skupnost na Grenlandiji majhna, a zelo raznolika. Osrednje središče je župnija Kristusa Kralja v Nuuku. Skupnost šteje okrog 500 vernikov, po vsej Grenlandiji pa je okrog 800 katoličanov. To ni veliko – a to so zvesti verniki. Ko pride nekdo k maši, ni prišel iz navade.

Prihajamo iz različnih koncev sveta – Filipinov, Evrope, Afrike in tudi nekaj domačinov. Maše so v angleščini, skupnost pa je zelo povezana in smo kot ena velika družina.

Izzivi so veliki: razdalje med kraji, dolge zime in logistične težave. Včasih duhovnik obišče oddaljene kraje le nekajkrat na leto. A prav zaradi tega je vera pogosto zelo osebna in iskrena – ljudje cenijo vsak obisk, vsako mašo, vsak zakrament.



Po maši v Nuuku

Čeprav je skupnost majhna, ima poseben pomen: je znamenje vesoljne Cerkve tudi na skrajnem severu sveta. In prav to daje Grenlandiji posebno lepoto – tudi tam, kjer je malo ljudi, Cerkve živi in prinaša upanje.

Na lastni koži si v zadnjih dveh letih občutil, da je obrobje sveta postalo njegovo središče, saj je ameriški predsednik Trump začel brez zadržkov govoriti o prevzemu Grenlandije. Verjetno se je tudi tebi takrat življenje začelo spreminjati?

Z nasmehom rečem: to je bila kar nenadna, promocija!

Res je – Grenlandija, ki so jo dolgo dojemali kot oddaljen in tih del sveta, je nenadoma stopila v središče mednarodne pozornosti. Ko je Donald Trump javno spregovoril o možnosti ameriškega prevzema otoka, se je marsikaj spremenilo – ne toliko v vsakdanjem življenju ljudi, ampak v občutku, da svet zdaj gleda sem, na sever.

Tudi sam sem to občutil. Nenadoma so se začela vprašanja, zanimanje, pogovori: kaj pomeni živeti tukaj, kdo so ti ljudje, kakšna je njihova prihodnost ... Grenlandija ni več samo geografsko obrobje, ampak prostor, kjer se srečujejo velike teme današnjega sveta: podnebne spremembe, naravni viri, geopolitika.

A zanimivo je, da se vsakdanje življenje tukaj ni bistveno spremenilo. Ljudje še vedno živijo v ritmu narave, morja in letnih časov. V cerkvi se še vedno zbiramo kot majhna



skupnost, ki išče Boga v preprostosti. Morda je prav to največji kontrast: medtem ko svet govori o interesih in strategijah, ljudje tukaj živijo preprosto življenje, povezano z naravo in skupnostjo.

Meni osebno pa je to prineslo še globlje zavedanje, kako pomembno je biti tukaj kot duhovnik. Ko se okoli tebe odvijajo velike zgodbe sveta, postane še toliko bolj pomembno, da ne pozabiš na male zgodbe – na človeka, ki potrebuje pogovor, tolažbo, zakramente.

Na nek način se je res zgodilo, da je 'obrobje' postalo središče sveta. A prav v tem vidim tudi povabilo: da Cerkev ostaja zvesta svojemu poslanstvu – biti blizu ljudem, ne glede na to, ali so v središču pozornosti ali na robu sveta.



Pogled na severni sij

V številnih intervjujih, ki si jih dal in jih še daješ, prihaja do izraza branjenje pravic Grenlandcev, njihove kulture, avtonomije in povezave z Dansko. Nekateri mediji so te predstavili kot branilca pravic domačinov proti grožnjam ameriškega predsednika. Se zavedaš te velike odgovornosti?

Zavedam se te odgovornosti, zato želim biti pri svojih besedah zelo previden. Naslovi, kot sta »Slovenec, glasnik Grenlandcev« ali »Minorit, ki brani Grenlandijo pred Trumpom«, so sicer zvaneči, a niso povsem točni. Grenlandci so pameten, ponosen in samozavesten narod, ki se zna braniti sam – ne potrebujejo tujega, rešitelja.

Moja vloga je bila drugačna: bil sem preprosto tam, sredi skupnosti, ki mi zaupa. Ko so novinarji iskali sogovornika, sem le povedal tisto, kar sem videl na lastne oči in slišal z lastnimi ušesi. Nič več in nič manj.

Verjamem pa, da je dolžnost Cerkve braniti človekovo dostojanstvo. To ni politika, temveč evangelij v praksi. Ko se o nekem narodu govori kot o 'lastnini', ki jo je mogoče kupiti, moram spregovoriti. Ne kot politični akter, ampak kot Frančiškov brat, ki sledi vodilu: Pojdi k tistim na robu in bodi z njimi.

Cerkev mora vedno stati na strani miru in tistih, katerih glas je preslišan. Grenlandci svoj glas imajo, a so tuji

interesi včasih tako glasni, da ga preglasijo. Moja naloga je bila le pomagati, da se ta glas sliši – in to sem storil z vso odgovornostjo.

Na koncu se vrniva za trenutek k 25-letnici posvečenja. Ali imaš pripravljeno kakšno posebno slovesnost ob jubileju? Kakšna želja ob tem?

Srebrno mašo bom obhajal na praznik svetih Petra in Pavla – 29. junija 2026 – v svoji domači župniji na Ptuj. To bo priložnost, da se skupaj z domačimi, sobrati in prijatelji zahvalim za petindvajset let duhovniške poti. In vsem vam, bralcem revije Med nami, pravim že zdaj: Vabljeni ste! Pridite na petrovo na Ptuj, da bomo praznovali skupaj.

Ne načrtujem velikih ali bliščavih slovesnosti, saj verjamem, da največ povedo prav preprosti trenutki: skupna daritev, molitev in pristno srečanje z ljudmi. To je zame srce duhovništva – biti z ljudmi in za ljudi.

Če bi si ob tem jubileju moral kaj zaželei, bi bila moja želja preprosta: da bi ostal zvest. Ne popoln, ampak zvest. Želim si, da bi tudi v prihodnje znal poslušati Boga in služiti ljudem s srcem, ki ne išče sebe, temveč Njega.

In morda še nekaj: da bi vedno znova ohranjal tisto iskreno veselje do duhovništva. Če človek izgubi veselje, izgubi nekaj bistvenega. To veselje pa ne izvira iz uspehov, ampak iz živenga odnosa z Bogom in iz drobnih srečanj z ljudmi, ki mi jih pošilja na pot.

Za vse, kar je bilo, lahko rečem le: Hvala. In za vse, kar še pride: Gospod, zaupam.

Na koncu bi te prosil za kakšno vzpodbudno sporočilo zvestim bralcem revije Med nami.

Ko razmišljam, kaj bi vam položil na srce, se najprej spomnim tistega, česar me Grenlandija uči vsak dan: dragocenosti tišine. Živimo v svetu, ki nenehno kriči – od novic in družbenih omrežij do politike in naših lastnih strahov. V vsem tem hrupu se človek hitro izgubi.

Grenlandija pa me uči, da v tišini prebiva Bog. Ne smemo bežati pred njo, ampak jo moramo zavestno poiskati. Vabim vas, da si vsak dan vzamete vsaj kratek trenutek – v molitvi, v naravi ali ob Božji besedi – da utišate zunanji hrup in prisluhnete tistemu tihemu glasu, ki govori globoko v srcu.

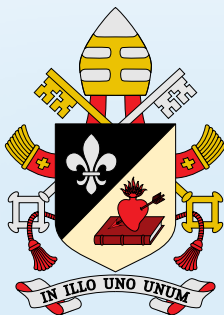
Sveti Frančišek je nekoč dejal: »Bog je moje vse.« Ni rekel, da je Bog njegov projekt ali dolžnost, ampak njegovo vse. K tej preprosti, a popolni predanosti vabim tudi vas.

Na koncu pa vas prosim: molite za Grenlandijo, za ta plemeniti narod, za njihovo dostojanstvo in svobodo. Molite za mir na Arktiki in po vsem svetu. Vaša molitev ni majhna stvar – je resnična sila, ki premika gore. Obenem pa se tudi sam iskreno priporočam v vašo molitev, da bi svoje poslanstvo tukaj opravljal z odprtim srcem.

Pozdravlja vas »mali Slovenec« z velikega otoka!



Voščilo papeža Leona XIV. ob začetku jubilejnega leta



Generalnim ministrom konference frančiškove družine

»Naša sestra smrt,« je 3. oktobra 1226 v Porcijunkuli vzkliknil sveti Frančišek, ko ji je šel naproti kakor človek, ki je končno dosegel notranji mir. Minilo je osem stoletij od smrti asiškega ubožca, ki je z odločnimi potezami zapisal besedo Kristusovega odrešenja v srca ljudi svojega časa.

Ob spominjanju pomenljive obletnice osme stoletnice njegovega prehoda želim biti duhovno združen z vso frančiškansko družino in z vsemi, ki bodo sodelovali na spominskih slovesnostih, v upanju, da bo sporočilo miru našlo globok odmev v današnji Cerkvi in družbi.

Na začetku svojega evangelijskega življenja je slišal klic: »Gospod mi je razodel, da naj bi izrekli ta pozdrav: ›Gospod naj ti da mir.‹« S temi bistvenimi besedami je svojim bratom in vsakemu verniku izročil notranje začudenje, ki ga je evangelij prinesel v njegovo življenje: mir je vsota vseh božjih dobrin, dar, ki prihaja od zgoraj. Kakšna zmota bi bila misliti, da ga je mogoče zgraditi zgolj s človeškimi močmi! In vendar je to dejaven dar, ki ga je treba sprejeti in živeti vsak dan.

To je isti pozdrav, s katerim se je na velikonočni večer vstali Gospod obrnil na svoje učence, prestrašene in zaprte v dvorani zadnje večerje: »Mir vam bodi.« To ni vljudnostna fraza, temveč zanesljivo oznanilo Kristusove zmage nad smrtjo. Kakor glas angelov v božični noči – »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji« – tako je mir, ki ga oznanja serafinski oče, tisti mir, ki ga je sam Kristus razglasil med nebom in zemljo.

V tem času, zaznamovanem s številnimi vojnami, ki se zdijo neskončne, z notranjimi in družbenimi razdeljenostmi, ki rojevajo nezaupanje in strah, on še naprej govori. Ne zato, ker bi ponujal tehnične rešitve, temveč ker njegovo življenje kaže na pravi izvir miru.

Frančiškovski pogled na mir se ne omejuje le na odnose med ljudmi, temveč zajema celotno stvarstvo. Frančišek,

ki sonce imenuje »brat« in luno »sestra«, ki v vsakem bitju prepozna odsev božje lepote, nas spominja, da se mora mir razširiti na vso družino stvarstva. Ta uvid v našem času odmeva s posebno nujnostjo, ko je skupni dom ogrožen in vzdihuje pod težo izkoriščanja. Mir z Bogom, mir med ljudmi in mir s stvarstvom so neločljive razsežnosti enega samega klica k vesoljni spravi.

Dragi bratje, naj zgled in duhovna dediščina tega svetnika – močnega v veri, trdnega v upanju in gorečega v dejavnem usmiljenju do bližnjega – v vseh prebudi zavest o pomenu zaupanja v Gospoda, o darovanju samega sebe za življenje, zvesto evangeliju, ter o sprejemanju in razsvetljevanju vsake okoliščine in dejanja življenja z vero in molitvijo.

V tem letu milosti vam želim izročiti molitev, da bi sveti Frančišek Asiški še naprej vsem nam podarjal popolno veselje in soglasje:

Sveti Frančišek, naš brat,
ti, ki si pred osemsto leti
šel sestri smrti naproti
kakor pomirjen človek,
posreduj za nas pri Gospodu.

Ti, ki si v Križanem pri Svetem Damijanu
prepoznal pravi mir,
nas uči iskati v Njem
izvir vsake sprave, ki podira vsak zid.

Ti, ki si neoborožen
prečkal bojne črte vojn in nerazumevanja,
nam podari pogum,
da bomo gradili mostove tam,
kjer svet postavlja meje.

V tem času,
obremenjenem s spori in razdeljenostmi,
posreduj, da postanemo ustvarjalci miru:
neoborožene in razorožujoče priče
miru, ki prihaja od Kristusa.

Amen.

S takšnimi čustvi izražam iskrene dobre želje predvsem vam, ki živite karizmo asiškega ubožca, in vsem, ki bodo na različne načine obhajali obletnico njegovega *dies natalis*, ter vam iz srca podeljujem zaželeni apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 8. januarja 2026

Leo P.P. XIV



BREZMADEŽNA

Z Brezmadežno na poti odrešenja

Vsak dan in pogosto, posebno v težkih trenutkih, se moraš ozreti na Križanega in se učiti, da boš ravnal enako kot On: najbolj Ubogi je moral vzeti nase najbridkejše muke in sramotitve in je bil v svojih velikih bolečinah še zasmehovan. Bogu bodi pokoren v vsem, z vsem svojim bitjem in ne vprašuj, zakaj. Ljubi sovražnike, in sicer tem bolj, kolikor večje neprijetnosti ti povzročajo. Saj je tudi Jezus molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« Čim več boš v tem življenju trpel, tem večja bo tvoja slava v nebesih

(sv. Maksimilijan Kolbe, Glej Križanega)

Misel sv. Maksimilijana Kolbeja nas postavi pred skrivnost križa – pred podobo Kristusa, ki v tišini trpljenja razodeva največjo moč ljubezni. V svetu, ki se želi izogniti bolečini in išče udobje, nas svetnik vabi, naj se »vsak dan in pogosto« oziramo na Križanega. Ne le takrat, ko nam je hudo, ampak tudi v vsakdanjih drobnih preizkušnjah, ko smo nerazumljeni, spregledani ali prizadeti.

Križ nam kaže, da trpljenje samo po sebi nima smisla, smisel dobi šele v ljubezni. Jezus, »najbolj ubogi«, je sprejel nase najbridkejše muke in sramotenje. Ni se branil, ni zahteval pojasnil, ni se maščeval. V tem je največja skrivnost: v popolnem zaupanju Očetu. Pokorščina, o kateri govori Kolbe, ni slepa vdanost, ampak globoko zaupanje, da Bog vodi tudi takrat, ko ne razumemo. »Ne vprašuj, zakaj,« pomeni izročiti Bogu vprašanja, ki nas presegajo, in verovati, da ima zadnjo besedo ljubezen.

Najzahtevnejši del te misli je gotovo povabilo k ljubezni do sovražnikov. Ljubiti tiste, ki nam povzročajo neprijetnosti, pomeni preseči naravno človeško logiko. Toda prav tukaj se začne krščanska radikalnost. Jezus na križu moli: »Oče, odpusti jim.« Ne opravičuje zla, ampak vidi človeško slepoto in se odzove z usmiljenjem. Takšna ljubezen osvobaja srce zagrenjenosti in nas dela podobne Njemu.

Kolbejeva obljuba, da bo »čim več trpljenja v tem življenju pomenilo večjo slavo v nebesih«, ni poveljevanje bolečine, temveč upanje. Spominja nas, da zemeljsko življenje ni vse. Vsaka potrpežljivo sprejeta

preizkušnja, vsaka odpuščena krivica, vsaka tiho darovana bolečina ima večno vrednost. Bog ničesar ne izgubi; vse, kar je darovano iz ljubezni, se spremeni v slavo.

Ta misel nas vabi k notranji drž: gledati na križ, učiti se od Jezusa in v vsakdanjih situacijah izbirati ljubezen namesto zagrenjenosti, zaupanje namesto upora, odpuščanje namesto maščevanja. Tako križ ne ostane le simbol trpljenja, ampak postane šola svetosti.

Ne pozabimo vedno znova ponavljati z Jezusom na Oljski gori: »Ne moja, ampak tvoja volja se zgodi!« Če se Bogu zdi prav in dobro, da se zgodi tako kot na Oljski gori, da naša prošnja ne bo uslišana in bomo morali izpiti kelih do dna, tudi potem ne smemo pozabiti, da Jezus ni le trpel, ampak je potem tudi vstal v vsem svojem sijaju. Tako moramo tudi mi priti po trpljenju do vstajenja

(sv. Maksimilijan Kolbe, Po trpljenju k slavi)

Sv. Maksimilijan Kolbe nas s svojim zgledom uči drže Oljske gore: »Ne moja, ampak tvoja volja se zgodi.« To niso lahke besede. Izrečene so v stiski, v strahu in negotovosti, ko človek čuti težo keliha, ki mu je namenjen. Toda prav v tem trenutku se rodi pravo zaupanje – ko svojo voljo izročimo Bogu, tudi če ne razumemo njegove poti.

Včasih naše prošnje niso uslišane tako, kot si želimo. Kelihi ne gre mimo nas. Takrat smo vabljeni, da vztrajamo v veri, kakor je vztrajal Jezus. On ni ostal v trpljenju – po križu je prišlo vstajenje. Bolečina ni bila zadnja beseda.

Tudi v našem življenju trpljenje ni cilj, ampak pot. Če ga sprejmemo v zaupanju in ljubezni, nas vodi k novemu življenju. Po vsaki »Oljski gori« prihaja velikonočno jutro. Zato zaupajmo: za križem vedno stoji vstajenje.

Brezmadežna nam je najsvetlejši zgled poti skozi preizkušnje. Njena zvestoba Bogu ni bila lahka: od Nazareta do Kalvarije je hodila pot vere, pogosto v temi in bolečini, a vedno z držo: »Zgodi se.« Prav po tej zvestobi je dosegla polnost večnega življenja.



Tudi člani Vojske Brezmadežne z zaupanjem hodimo pod njenim varstvom in smemo upati na odrešenje. Toda s tem se ne smemo zadovoljiti. Ljubezen, ki jo prejemamo, nas pošilja naprej. Po zgledu sv. Maksimilijana Kolbeja smo poklicani, da z molitvijo, darovanjem trpljenja, pričevanjem in apostolskim delom pomagamo tudi drugim na poti k Bogu.

Naša pot ni le osebno iskanje svetosti, ampak poslanstvo: da po Brezmadežni in z njo mnoge duše pripeljemo do vstajenja in večne slave.

p. Milan Kos

Lepo vabljeni, da postanete člani Vojske Brezmadežne.

V potrditev članstva boste prejeli blagoslovljeno čudodelno svetinjo in molitev. Svetinjska je vidno znamenje ljubezni do Brezmadežne («dar Brezmadežne») in naša zaščita pred hudim; po besedah sv. Maksimilijana »strelivo za osvajanje duš«. Člani Vojske Brezmadežne čudodelno svetinjo nosijo s seboj, da jih vodi priprošnja Brezmadežna, ter obnavljajo vsakodnevno posvetitev oziroma izročitev Brezmadežni. Enkrat letno imajo svoj shod in trikrat letno prejmejo po pošti list Vitez Brezmadežne.

Prijavite se na naslov: milan.kos@rkcs.si.



Ob tvoji roki, mati Marija,
ni nemogoče
s križem hoditi.

Ob vseh naših neuspehih
prihajaš z Božjo čuječnostjo
vsemu človeštvu naproti;
z rožnim vencem
in z nasmehom tolažbe
nas učiš hoditi dalje ...

Pod Tvojim razgrnjenim pajčolanom
prosojnih meglic
in jutranje rose smo varni – izgnanci,
ki obračamo svoj obraz v Sveto Trojico,
v Božji svet, med dlani Boga.

Stanka Mihelič



Pripravlja: Doroteja Emeršič



Vstali Gospod!
Pred podobami slikarjev častim
tvoj velikonočni obraz:
pred praznim grobom v Jeruzalemu,
med enajsterimi apostoli
za zaklenjenimi vrati,
a poti v Emavs,
na bregu Tiberijskega morja.

Ali moja duša
tako vroče hrepeni po tebi,
da bi prebrala pogled,
ki je bil namenjen
Janezu, Magdaleni,

Petru in Tomažu;
da bi slišala Tvoj glas,
ki me nagovarja
z besedo ljubezni in miru?

Sama bi ti rada obljubila,
da bom še nosila na svojem hrbtu
isti križ (ki sem ga pobirala včeraj)
od oljke do oljke,
dokler ne zmanjka dreves,
dokler se na njem
ne dvignem do Neba
nad Tvojim križem.

Stanka Mihelič



En sam je Bog, mogočen, Troedini,
ki ve, da v grobu pot še ni končana,
v temi je Luč, ki vsem ljudem bo dana,
belina, ki se zлива po črnini.

Možje in žene v silni bolečini
ne slutijo, da zarja je prižgana,
Njegova smrt je zdaj objokovana,
a kmalu solze bodo le spomini.

Ko enkrat bomo tudi mi zaspali,
nas v Kristusu spet čaka prebujenje.
Zakaj bi smrti se in groba bali?

Saj tudi nam obljubil je vstajenje,
če Božjo voljo bomo spolnjevali.
Presveta pot, ki pelje v odrešenje.

Leon Oblak



Narodni kapitelj OFS

Romana Zupanc OFS



Novo vodstvo OFS Slovenije

V domu duhovnih vaj na Kureščku je od 12. do 14. decembra 2025 potekal narodni volilni kapitelj. Že pred tem smo se bratje in sestre iz krajevnih bratstev OFS po Sloveniji povezali v vsakodnevni molitvi za milosti Svetega Duha.

Prvi večer je bil namenjen spoznavanju Frančiškovih bratov in sester ter razmišljanju o naših krajevnih bratstvih: kaj nam je bilo v delovanju našega bratstva všeč, kaj bi si še želeli, zakaj je naše bratstvo nekaj posebnega. Bogu smo se za naša bratstva zahvalili s pesmijo, večer pa zaključili z molitvijo in blagoslovom frančiškana p. Janeza Papa.

V soboto zjutraj nas je na obzorju pozdravila jutranja zarja in duh Frančiška je bil z nami: »Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi, posebno s soncem, velikim bratom, ki razsvetljuje dneve in nas.« V sončnem jutru smo

dan začeli s sveto mašo, ki jo je ob somaševanju nekaterih drugih duhovnikov v cerkvi Kraljice miru vodil p. Janez Papa OFM. V homiliji je poudaril, da je vsakokratni kapitelj krepitev naše odločitve, ki je bila nekoč izrečena: Želim hoditi po poti Jezusa Kristusa po zgledu sv. Frančiška, skupaj s svojimi brati in sestrami. Nisem sam, imam zgled in imam cilj. Ta uvodna sveta mašna daritev ob kapitlju Frančiškovega svetnega reda naj nas napolni z novim upanjem in s to novo odločitvijo. Pred Gospodovo molitvijo nas je nagovoril p. Marjan Čuk OFM. Če prisluhnemo svojemu srcu, kaj si najbolj želimo? Želimo si, da bi lahko prepustili svoje življenje Bogu, da bi se čutili ljubljene in varne; to je hrepenenje, ki nas odpira za Boga. Majhen otrok se z odprtostjo, hrepenenjem in zaupanjem steguje k očetu in mu s tem kaže: »Dvigni me k sebi v naročje.« S to držo zaupanja prisluhnimo našemu hrepenenju srca in se obrnimo k nebeškemu Očetu.



Mir je beseda, ki označuje nebesa, je pred pozdravom miru razmišljaj p. Danilo Holc OFMConv. Če ima človek urejene odnose s seboj, z bližnjimi, z Bogom, v svojem srcu že živi ta nebesa. Sveti Francišek je hotel ta nebesa vedno deliti z drugimi, zato je bil njegov pozdrav »Mir in dobro«. Tudi mi si ustvarjamo ta košček nebes na zemlji. V znamenje miru in sprave smo si podali roke. Po sveti maši smo se zbrali v domu in naše delo začeli s pesmijo Res je prijetno, ki se konča z verzom: »Vse to je dar, neizmerni dar ljubezni.« Tudi to, da smo bili ta dan tam, skupaj z brati in sestrami, je dar ljubezni. Brat Jožef Kozel OFS je med nami pozdravil sestro Fani Pečar OFS in ji dobrodošlico izrazil s šopkom ob besedah: »Veseli smo, da si z nami.« Predstavil je gosta z višje ravni: delegatko generalnega ministra sestro Marto Radoš OFS in delegata konference generalnih duhovnih asistentov Janeza Papa OFM. Na prvi seji narodnega volilnega kapitlja smo se posvetili pregledu prehojene poti od prejšnjega kapitlja. Najprej smo prisluhnili poročilu podpredsednika. Brat Jožef Kozel je poudaril, da je bil mandat, ki se zaključuje, pot skupne prehojene poti vseh bratstev. Vodili so nas molitev, bratstvo in preprostost evangelija. Vse, kar je bilo opravljeno, je bilo storjeno ne v moči človeških načrtov, ampak v zaupanju v Gospoda in po priprošnji sv. Franciška in sv. Klare.

Spodbujali smo duhovno rast, romarska srečanja, v tem obdobju so nekatera bratstva doživela krepitev in mnoge obljube, druga so potrebovala oporo, spremembo ritma, čas okrevanja. Nekatera bratstva smo zaradi neaktivnosti dali v mirovanje in bodo potrebovala spodbudo, da se jih ponovno obudi. Povsod pa ostaja dragocenost srečanj, molitve in bratske prisotnosti. Kjer gorijo majhne iskre, tam lahko znova zažari pravi Franciškov ogenj – tih, a zvest. Čuvanje preprostosti evangelija je postalo poslanstvo Franciškovnega svetnega reda. Ne da bi veliko govorili o Kristusu, temveč da bi ga živeli. Kakšni so izzivi narodnega sveta? Pred nami ostaja potreba po krepitvi bratstev, potreba po več medsebojnega poslušanja in razumevanja, pomoč bratstvom, ki iščejo vodstvo ali novo dinamiko, vključevanje mlajših in odprtost za nove iskalce. Ob koncu svojega poročila se je br. Jožef zahvalil duhovnim asistentom za vso podporo, spremljanje in vodenje naših bratstev. Poudaril je, da narodni svet stopa v predajo vodenja z mirnim srcem, saj verjamejo, da Gospod vodi tudi tedaj, ko ne zmoremo videti jasne poti. »Službo predajam ne kot breme, ampak kot dar,« je spodbudno zaključil svoje poročilo. V nadaljevanju so sledila še poročila ostalih dosedanjih članov narodnega sveta. Z zanimanjem smo prisluhnili tudi njim. Z močnim aplavzom smo izrazili hvaležnost za opravljeno delo in se s pesmijo Bogu zahvalili za sadove preteklega kapitlja.

Po kosilu se je začelo zares, saj so bile volitve glavni namen našega srečanja. Volilna seja se je začela z vzpodbudnim nagovorom obeh voditeljev, delegatke generalnega ministra sestre Marte Radoš in delegata konference generalnih duhovnih asistentov p. Janeza Papa. V

nagovoru nam je p. Janez zaželel, da bi ta kapitelj v nas vseh vzbudil novo upanje, novo željo, novo voljo za to, da bi hodili po poti Jezusa Kristusa po zgledu sv. Franciška in da bi v ta svet prinašali Kristusov mir, ki ga je sv. Francišek tako rad podajal naprej.

Po nagovoru smo sejo nadaljevali s pesmijo O, pridi Stvarnik Sveti Duh in prisluhnili besedam sv. Franciška. V kratki homiliji je p. Janez poudaril, da je naloga bratov in sester Franciškovnega svetnega reda evangelij prinašati, živeti, udeležati, rojevati v ta čas sredi sveta, tukaj in sedaj. Zato naj tudi ta volilni kapitelj pokaže pot, izbere tiste, ki bodo znali v ta svet prinašati pravišnje mero soli, pravišnje mero luči, pravišnje mero kvasa, ki naj prekvasi, razsvetli in da okus svetu, v katerem smo. In tako naj bo.

Ob upoštevanju vseh zahtevanih pravil smo izvolili nov narodni svet. Prihodnja tri leta bodo narodni svet OFS sestavljali naslednji bratje in sestre: predsednik Jože Kozel, podpredsednica Elizabeta Stanonik, tajnica Emina Mulalić, blagajnik Slavko Žižek, odgovorni za vzgojo Dominik Janez Herle, bratski animator Rok Liebhart, mednarodni svetnik Primož Hodak, namestnik mednarodnega svetnika Tomaž Potokar. Znotraj kolegija duhovnih asistentov se je menjalo tudi njihovo vodstvo. S kapitteljem OFS je p. Marjana Čuka OFM zamenjal na mestu vodje kolegija duhovnih animatorjev br. Jožko Smukavec OFMCap. Volitve smo zaključili z molitvijo, zahvalno pesmijo in blagoslovom.

Nedeljsko dopoldne smo namenili pogledu v prihodnost ter skupaj načrtali okvirni načrt in naloge narodnega sveta za naslednja tri leta: redne volitve po KB, praznovanje 800-letnice Franciškove smrti, krepitev bratstev, redno ustvarjanje katehez, srečanje z mladimi. Narodni volilni kapitelj smo zaključili z zahvalno sveto mašo. Hvala ti, o moj Gospod!

Po svetu nas je več kot milijon.

To je res velika družina,
razširjena po vseh celinah.

Morda kdo med bralci začuti,
da je to pot, po kateri želi hoditi.

Ne sam, ampak v bratstvu.

*Jože Kozel, predsednik NS OFS
na radiu Ognjišče*



Asiški križev pot 2025

Asiški romarji

1. postaja: OBSODBA (Pilat obsodi Jezusa na smrt)



Jezus, obsodili so te. Tvoji prijatelji so se obrnili proč od tebe. Enako se dogaja tudi meni, pa kar ne razumem, da tako mora biti.

Ne pomeni, da sem vedno kriva, vem pa, da mi sporočaš, da naj se ne zanašam na ljudi, ampak nate, Bog, in naj sledim tvoji volji in ne svoji ideji.

2. postaja: PREIZKUŠNJA (Jezus vzame križ na svoje rame)

Jezusu, čeprav nedolžnemu, položijo križ na ranjene rame. Objame ga in nese z njim vseh nas dolgé. Tudi jaz sem ga obtežil s svojimi grehi. Važno je spoznanje svojih grehov in pokora, da ublažimo njegov križ. Vsak, ki se spreobrne, je veliko vreden v Jezusovih očeh. Jezus ne kliče usposobljenih, ampak usposablja poklicane.

3. postaja: KRHKOST (Jezus pade prvič pod križem)



Na Kalvariji Kristus trikrat pade pod križem in vedno vstane in nadaljuje pot. Ve, da je to edina pot. Tudi mi

v svojih življenjih preživljamo vsak svojo kalvarijo. Ne vemo, kolikokrat bomo padli, vedno pa se moramo po-brati. V stiski upremo oči v nebo, ozremo se k Bogu in z Božjo pomočjo in pomočjo bližnjih vedno znova vsta-jamo. Prav krhkost je tista, ki se kaže v vseh odnosih, ki kliče k pomoči med ljudmi. Kakor so Jezusu pomagali, da je vstal in opravil svojo kalvarijo, imamo v trenutkih svoje krhkosti tudi mi na svoji poti vedno Jezusa, na ka-terega se lahko opremo in mu dovolimo, da nam poma-ga nositi naš križ.

4. postaja: NEŽNOST (Jezus sreča svojo žalostno mater)

Jezus kljub svojemu trpljenju in težkemu križu najde sočutje in nežnost do svoje matere Marije. Jezus, daj, da bi tudi mi, kljub svojim zemeljskim obveznostim in pomanjkanju časa, znali svojo nežnost in ljubezen izka-zovati staršem, še posebej onemoglím, in da bi znali to prenašati tudi na otroke.

5. postaja: SOLIDARNOST (Simon pomaga Jezusu nositi križ)



Peta postaja križevega pota nas spominja na trenutek, ko Simon iz Cirene pomaga Jezusu nositi križ, in nam pomaga videti, kaj pomeni solidarnost.

Če razmišljam o solidarnosti v današnjem svetu in kdo so »Jezusi«, ki potrebujejo pomoč danes, pomislim, da so to tudi žrtve naravnih nesreč in požarov, ki izgubijo svojo imovino. In zato so tukaj ljudje, ki so pripravljeni biti sodobni Simoni. To so gasilci, reševalci in humanitar-ni delavci, ki stopijo iz cone udobja in aktivno pomagajo. Solidarnost nas bogati.



6. postaja: USMILJENJE (Veronika obriše Jezusu obraz)



Iz Frančiškovega življenja smo izvedeli, da se je njegovo spreobrnjenje odvijalo preko dogodkov, ki so ga »vrgli s konja«, ki so ga nekako ponižali. Tudi spreobrnjenje v odnosih se je zgodilo podobno, preko objema gobavca, kar ga je osvobodilo, da je vsem lahko postal brat na način, ki je ohranil njihovo dostojanstvo. Prav tako je Veronikino dejanje sočutja in usmiljenja šlo preko strahu zase in preko oziranja na okolico, zato je bilo poplačano z odtisom Božjega obličja.

Prosim te, Jezus, pomagaj nam vstopati v svet odnosov na način, ki ohranja dostojanstvo vsake osebe. Pomagaj nam prepoznati tvoje obličje v naših sestrah in bratih.

7. postaja: PADEC (Jezus pade drugič pod križem)



Jezus, vedno sem razumela, da pasti pomeni grešiti. A če si bil ti nam enak v vsem, razen v grehu, potem ni tako. Tvojega drugega padca pod križem ne morem razumeti drugače kot tvojo veliko ponižnost, s katero si nam pokazal, da padec ne pomeni sramote, ampak priložnost, da vstanemo in gremo naprej. S teboj, Jezus, to zmoremo. Pomagaj nam, da te bomo ob naših padcih znali poiskati in prositi za pomoč.

8. postaja: JOK (Jezus nagovori jeruzalemske žene)



Kot družina se dnevno srečujemo z jokom. Pogosto joka ne razumemo, ne poznamo njegovega vzroka, se ga sramujemo, ga skrivamo, čeprav si prav ob joku želimo bližine. Lahko jočemo zaradi žalosti, veselja ali bolečine. Po vsakem joku pa se počutimo lažje in boljše, lahko bi rekli, da je jok molitev srca, ki si ne zna drugače pomagati. Naj nas Gospod nauči, da ne bi bežali pred solzami, ampak bi jih enostavno sprejeli kot del nas.

9. postaja: TRPLJENJE (Jezus pade tretjič pod križem)

Jezus je zelo trpel zaradi človeka. Šel je na križev pot, pot trpljenja. Brez trpljenja ni zveličanja. Brez trpljenja ni poti v nebo. Vsak mora nositi svoj križ. S pomočjo Jezusa je to lažje.

10. postaja: NASILJE (Jezusa slečejo in mu ponudijo vina, z žolčem mešanega)

Stvarnik je vsemu, kar živi na Zemlji, določil prostor in način življenja. Človeku pa je dal tudi pamet in svobodno voljo, kar naj bi razumno uporabil za dobro sožitje s čudovitim stvarstvom. Človek se rodi povsem neobglen. Starši ga vzgajajo v želji, da bi postal dober in pravičen. Pa je na svetu vendarle toliko sovraštva, vojn in nerazumnega nasilja. Usmili se nas, o Bog, utrdi v nas več ljubezni, da bi ustvarili boljši in pravičnejši svet.

11. postaja: ODPUŠČANJE (Jezusa pribijejo na križ)



»Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo,« je dejal Jezus. Mnogokrat nas v življenju kdo hote ali nehotе prizade-
ne. Ali smo pripravljeni odpustiti? Vprašajmo se, kaj bi



na mojem mestu storil Jezus. Čeprav želimo odpustiti, velikokrat tega ne zmoremo. Toda naša vera v Jezusa Kristusa, naše molitve nam dajejo moč za odpuščanje. Samo takrat, ko smo sposobni odpuščati, lahko ljubimo in samo takrat je naše srce mirno. Naša naloga je, da če smo mi ljubljeni in deležni odpuščanja, da tudi mi odpuščamo. V najlepši molitvi z odprtim srcem in globoko vero molimo: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.«

12. postaja: POSLUŠNOST (Jezus umrje na križu)



*Na križ si šel, Gospod,
na križ si šel za nas.
Umrli si, Gospod,
umrl za vse nas.*

Jezus je šel na križ in umrl za nas ... Zakaj? Zakaj je ubogal Očeta in šel na križ? Zakaj ni odnehal, ko so mu naložili križ, ko se je potil, ko je bil bičan, ko je bil s trnjem kronan?

Hotel je, da gre ta kelih – to trpljenje – od njega, ampak samo, če bi to bila Očetova volja. In ker to ni bila Očetova volja, je šel na križ in umrl za nas, da bi nas odrešil in izpolnil Očetovo voljo. Kaj pa mi, kako smo poslušni? Ali poslušaj prijatelja, ko ti nekaj razlaga; sestro ali brata, ko ti nekaj svetuje; mamo ali očeta, ko ti nekaj narekuje; vodnika, ko ti daje navodila, ali učiteljico, ko te hoče nekaj naučiti? S poslušanjem in poslušnostjo dajemo spoštovanje tistemu, ki govori. Ali to zmoremo?

13. postaja: SOČUTJE (Jezusa snamejo s križa in ga dajo Mariji v naročje)



Mati Marija, minilo je le nekaj ur, odkar si zrla v svojega Sina na križu, ki ti je rekel: »Glej, tvoj sin,« in se ozrl na svojega učenca poleg tebe.

Sedaj pa imaš v naročju mrtvega sina in vse nas, svoje žive otroke, ki sedaj hodimo po Assisiju po križevem potu, pa še nepregledno množico vseh drugih.

Moja – naša Mati – doživela si Božji pogled in sedaj gledaš na nas skozi ta pogled.

Želim stati ob tebi, Marija, in odpreti svoje srce Božji ljubezni in hrepenenju po meni. Potrebujem tvoj pogled in tvoje ljubkovanje, da se Božji veter upre v tvoja jadra in me nosi. Uči me prepoznavati otroka, ki ga nosim v sebi, svoje sposobnosti rasti in krhkosti ter krhkosti drugih. Pomagaj mi, da bom znala pokazati svoja občutja in nežnosti.

14. postaja: UPANJE (Jezusa položijo v grob)



Papež Frančišek je za geslo svetega leta 2025 izbral besede Romarji upanja. Geslo izhaja iz Pavlovega pisma Rimljanom (Rim 5,5), kjer pravi, da upanje ne osramoti.

Bog je tisti, ki nas čaka, se ne vsiljuje, ampak podarja. Odprimo mu svoja srca in dovolimo, da preobrazi naša življenja. Kot romarji upanja si vzemimo čas za živo in osebno srečanje z Jezusom, ki je »vrata odrešenja« (Jn 10, 29). To je priložnost, da poživimo upanje v Božjo besedo, da razpremo svoja jadra, da vanje zaveje Sveti Duh. Saj nismo sami. On je vedno z nami.



»Še sreča, da sem imel v žepu jabolko ...«

p. Miha Benedikt Majetič

Dragi bralci in bralke revije Med nami, oglašam se z misijona v Kazahstanu. Opisal vam bom, kako smo preživeli čas med božičem in svečnico.

Zadnjo adventno nedeljo sem imel duhovno obnovo pri naših sosedih, ki so od nas oddaljeni 70 km. Ker so obljubili temperaturo do -25°C in več, nisem hotel tvegati in potovati s kombijem, ki ga poganja dizel. Tako sem se odpravil kar z vlakom zgodaj zjutraj in po uri vožnje prišel na zajtrk k duhovniku Lešku, ki je član družbe lazaristov. Uro pred mašo smo izpostavili Najsvetejše, sam pa sem sedel v spovednico ter spovedoval do maše. Po maši smo imeli hitro kosilo in se skupaj s sestrami odpravili v Novokubanko, kjer smo ponovili vajo (Najsvetejše, spoved, sveta maša) in po njej še druženje z duhovnim nagovorom. Tam dobro poznam ljudi, saj pogosto prihajamo na duhovne obnove in srečanja za mladino in otroke. Pri maši je sodelovala tudi prostovoljka iz Francije, ki tri mesece živi pri sestrah usmiljenkah kot 'mini misijonarka'. Pri maši nas je razveselila s svojimi darovi, še posebej pri spremljanju pesmi na violini.



Molitev za edinost kristjanov - pričevanje protestanta

Nedeljo smo ponovili: najprej spovedovanje in maša v župniji in hitro kosilo pri sestrah, odhod v Novokubanko, ki je največja podružnica in ima več ljudi pri maši kot na župniji. Pot smo nadaljevali v Rajevko in potem še v 80 km oddaljeno, na novo oživljeno točko v župniji, kjer smo imeli mašo kar na domu pri eni od družin. Po večerji pa sem lovil vlak domov in se pozno zvečer vrnil. Na vlaku je po hodniku tekal majhen fant in se v enem trenutku ustavil pred mano in začel z deklamacijo k dedku Mrazu. Še sreča, da sem imel v žepu jabolko, da sem mu lahko dal darilce.



Maša v Novokubanki

Po poti nazaj smo se ustavili v sosednji vasi – v Rajevki. Tam smo pustili vrečo drv in dve s premogom, da zakurijo peč v kapeli, da bo naslednji dan pri maši toplo. Potem smo nadaljevali pot na drugo stran župnije, na podružnico, ki nima svoje kapele, ampak ima dovoljenje, da imajo lahko v vaški dvorani tudi sveto mašo. Tam smo bili že nekajkrat poleti s prostovoljci iz Slovenije na enodnevnem oratoriju, ko pridejo k nam mladi iz skupine Pota. Medtem ko so prostor pripravili za mašo, sem spovedoval. Tudi tukaj sta prostovoljka in sestra poskrbeli za petje. Po vrnitvi domov smo imeli večerjo pri sestrah in se hitro odpravili spat, saj je bil domači duhovnik prehlajen in je bilo treba varčevati z močmi.



Po maši otroci vadijo za nastop ob božiču



Naša mladina je aktivno sodelovala pri okrasitvi cerkve in postavitvi jasic pri nas. Letos smo eno smrekico postavili tudi pred vhodom v cerkev. Učenci naše glasbene šole so se pridno pripravljali na božični koncert. Na predvečer božiča smo imeli *sačelnik* po poljski tradiciji z župljani z rahlim slovenskim pridihom: 12 nemesnih jedi in en biftek (mesni in ribji). Pred mašo smo imeli koncert, na katerem so nekateri učenci sodelovali pri petju oziroma pri igranju na instrumente. Nekateri dele pri maši pa je pela naša nova katehetinja, ki je tudi odlična pevka. Na žalost pa je bilo bolj malo mladine, ker sta le dve katoličanki, ostali pa so pravoslavni ali iz nevernih družin in jim starši tako pozno niso dovolili priti k maši. Po maši smo še malo posedeli in še enkrat večerjali. Potem pa, kot vsako leto, smo nekatere, ki živijo daleč, razvozili po domovih. Jaz s kombijem, ki smo ga dobili s pomočjo slovenske Mive, Pavel pa z avtomobilom.

Na svečnico pa nas, lahko rečem, po tradiciji, k sebi povabi nuncij na sveto mašo in druženje. Vabi vse redovnike iz našega dekanata in zraven še duhovnike, ki niso redovniki. Mimogrede: na naših dekanijskih srečanjih ne sodelujejo samo duhovniki, ampak tudi sestre redovnice. Zbrali smo se skoraj vsi. Manjkali so samo iz najbolj oddaljene župnije (125 km), ker je voznik zbolel za gripo in dobil visoko vročino.

S pogledom naprej naj povem, da v drugi polovici aprila pričakujem električarje iz Slovenije – prostovoljce, ki nam bodo položili električne kable v novem samostanu. Potem pa, odvisno od finančnih možnosti, letos uredimo ogrevanje samostana, zunanjo izolacijo in stene, potem pa ostane še notranja ureditev (stene, kopalnice, vrata, pod ...) in blagoslov zgradbe – če Bog da, še letos, v letu svetega Frančiška.



Božični večer - uvod v mašo imajo otroci.

Po novem letu smo se s starejšo mladino odpravili na srečanje s skupino Čista srca v 300 km oddaljeni Kokšetau. Na praznik Treh kraljev pa smo dobili prav poseben obisk, in sicer našega kustosa p. Darija, ki je prišel na vizitacijo naše skupnosti. Po prijetnih štirih dneh se je vrnil v Moskvo in v teh dneh nadaljuje vizitacijo po drugih samostanih. Tako kot v Sloveniji imamo tudi mi letos kapitelj, in sicer takoj po veliki noči. Prvi del bo pri nas v Kazahstanu, drugi del pa v Peterburgu v Rusiji.

Teden za edinstvo kristjanov smo letos prvič praznovali na treh mestih, skupaj z brati in sestrami, ki verujemo v Kristusa Odrašenika. V četrtek pri luteranih, v petek pri nas in v soboto pri binkoštnikih. Na žalost se nam letos niso mogli pridružiti tudi pravoslavni kristjani.



Po maši v Shortandi



Delavnica Pravičnost, mir in varovanje stvarstva v Zambiji

br. Michael Lasky, generalni delegat za pravičnost, mir in varovanje stvarstva (JPIC)



Od 18. do 30. januarja 2026 je v Zambiji potekal obisk, namenjen izvedbi niza treh izobraževalnih delavnic, osredotočenih na pravičnost, mir in varovanje stvarstva (JPIC) kot bistvene in konstitutivne prvine frančiškovega življenja. Delavnice so udeležence povabile, naj JPIC ponovno odkrijejo ne kot dodatno dejavnost, temveč kot pravi DNK frančiškove karizme, ukoreninjene v evangeliju ter v življenjskem pričevanju svetega Frančiška in svete Klare.

Vsaka od treh delavnic je združila člane širše frančiškove družine. V pomembnem številu so bili navzoči bratje iz vseh treh redov prvega reda – minoriti, frančiškani in kapucini – s frančiškovskimi sestrami iz različnih kongregacij, OFS ter drugimi sodelavci, ki so navdihnjeni s Frančiškovim duhom in dejavni v pastoralni in formaciji. Njihova skupna udeležba je bila viden znak skupnega frančiškovega poklica, ki se živi v različnih življenjskih stanovih.

Prva delavnica je potekala v Lusaki, na Kolegiju svetega Bonaventure, kjer je bil poudarek na JPIC kot resničnosti, ki se rojeva iz srečanja – zlasti iz Frančiškovega srečanja z gobavcem – ter na razumevanju, da se pravičnost začne s solidarnostjo. Udeleženci so bili povabljeni k razmisleku o tem, kako te temeljne izkušnje še danes oblikujejo frančiškovo življenje in poslanstvo.

Iz Lusake se je pot nadaljevala proti severu, s postankom v samostanu svetega Maksimilijana Kolbeja v Kapiri Mposhi, nato pa do Ndole, kjer je v Frančiškovem centru potekala druga delavnica. Ta je bila osredotočena na

mir kot dolgotrajen in odnosni proces, ki se goji skozi bratstvo, potrpežljivost in skupno razločevanje. Udeležba postulantov in novincev minoritskega reda je dodala pomembno razsežnost začetne formacije ter poudarila, da je treba JPIC posredovati že od samega začetka kot način gledanja in življenja evangelija.

Potovanje skozi pokrajino Copperbelt in Severozahodno provinco je stalno nudilo okvir tem razmišljanjem. Skupnosti, ki smo jih srečevali na poti, živijo v nenehnem ozadju rudarske dejavnosti – industrije, ki je regijo zaznamovala z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika, ne vedno v pozitivnem smislu. Čeprav je rudarstvo prineslo razvoj in zaposlitev, je hkrati pustilo globoke rane v skupnostih, v zemlji in družinskem življenju. Te resničnosti so dale konkreten pomen razpravam v delavnicah o pravičnosti, miru in varovanju stvarstva ter jih zasidrale v izkušnjo ljudi, ki jih Frančiškovi bratje vsakodnevno spremljajo.

Na poti smo se ustavljali in obiskovali, kot se je zdelo, nešteto župnij in lokalnih skupnosti, se srečevali z ljudmi, poslušali njihove zgodbe ter bili priče vzdržljivosti vere v krajih, ki so pogosto zaznamovani z gospodarsko negotovostjo in okoljskimi pritiski. Ta srečanja so jasno pokazala, da se JPIC ne živi predvsem skozi programe, temveč skozi navzočnost, poslušanje in spremljanje.

Potovanje je vključevalo tudi obisk misijona svete Terezije v Ibengi pri Mpongweju, kjer je bila na pokopališču pokojnih minoritov darovana molitev v duhu spomina in hvaležnosti za tiste, katerih življenje so prispevala k



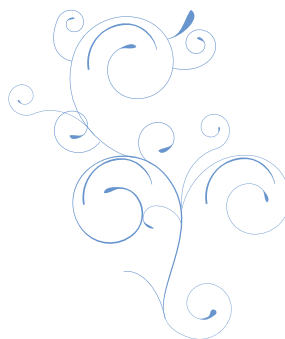
oblikovanju Cerkve v tej regiji. Čas, preživet v bližini jezua Kafulafuta, je dodatno osvetlil tesno povezanost med ljudmi, naravnimi viri in stvarstvom.

Obisk se je nadaljeval v Kitweju, škofiji, ki je sama nastala iz močne navzočnosti minoritov. Večdnevno bivanje v samostanu svetega Antona, v službi župnije Srca Jezusovega, je zaznamovalo ta del poti. Obhajanje evharistije, zaznamovano z izjemnim skupnostnim petjem, je bilo močan izraz upanja in vere sredi izzivov, s katerimi se soočajo številne lokalne skupnosti.

Tretja in zadnja delavnica je potekala v Solweziju, v samostanu svetega Maksimilijana M. Kolbeja, kjer se je razmislek bolj izrecno usmeril v pomen pripovedovanja zgodb. Udeleženci so razmišljali o tem, kako minoritsko življenje kliče k pozornemu poslušanju zgodb ljudi in zemlje, zlasti v regijah, ki so globoko zaznamovane z ekstraktivno industrijo. Delavnica je poudarila, da so solidarnost z obrobniimi, prizadevanje za gradnjo miru in deljenje pripovedi o tem, kako je bila obnovljena celovitost nekega dela Božjega stvarstva, ki je bila prej ranjena, neločljive razsežnosti današnjega minoritskega življenja.

Celotno potovanje je spremljala zambijska ekipa JPIC: brat Patrick Mupula in brat Gabriel Chilekwa ter številni drugi bratje, katerih sodelovanje in lokalno vodstvo sta bila ključnega pomena za uspeh delavnic.

Ta čas, preživet v Zambiji, je ponudil zgovorno pričevanje o vitalnosti frančiškove karizme ter o JPIC kot skupnem frančiškove DNK, živečem v bratstvu, formaciji in zvesti navzočnosti sredi Božjega ljudstva, zlasti v krajih, zaznamovanih tako z obljubo kot z naporom.





Film Minorit v verigah

br. Virgil Blaj



Dokumentarni film *Minorit v verigah: Anton Demeter, duhovnik brez nog* v režiji romunskega režiserja Dragoša Zămoșteanuja, katerega premiera je potekala 7. junija 2025 v kinu »Ateneu« v Iașiju v okviru Mednarodnega festivala psihoanalize in filma 2025, potem ko je bil predstavljen tudi na drugih filmskih festivalih, je zdaj na voljo na YouTubeu s podnapisi v italijanščini in angleščini.

Film je dostopen na naslednji povezavi: <https://www.youtube.com/watch?v=Hi6tXCSYV0s>

Režiser Dragoș Zămoșteanu, čigar strast in vztrajnost pri dokumentiranju ter predstavljanju širši javnosti človeške in duhovne izjemnosti manj znanih ali celo pozabljenih oseb iz nedavne romunske zgodovine, nas skozi film, posvečen božjemu služabniku, minoritskemu duhovniku Antonu Demetru, vabi, da pozorno prisluhnemo in skrbno opazujemo, kako so se v življenju »očeta brez nog« uresničile besede, ki jih je naš Gospod namenil svojim učencem: »Služabnik ni večji od svojega gospodarja. Če so preganjali mene, bodo preganjali tudi vas« (Jn 15,20).

Večna resnica te Božje besede povzroči, da se ogled filma za gledalca preobrazi v resničen dogodek vere, v katerem lahko sam doživi aktualizacijo skrivnosti trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Spretnost, s katero je avtor dokumentarca znal neposredno pričevanje p. Demetra in izjave tistih, ki so z njim trpeli isto mučenje ali so poznali njegovo kalvarijo,

združiti z vsemi drugimi avdiovizualnimi elementi, ne povečuje le čustvenega ali duhovnega vpliva filma na gledalca, temveč tudi njegovo vključenost v nekakšno somatsko soudeležbo v izkušnji protagonistov.

To nas znova vodi k temu, da pritrdimo pisateljici Simone Weil, ki je pronicljivo opazila: »Skozi veselje vstopa lepota sveta v našo dušo. Skozi bolečino pa vstopa v naše meso.« Gre seveda za tisto lepoto, ki bo »rešila svet« (Dostojevski) in ki jo p. Demeter naredi zaznavno v svoji naslednji izjavi, prisotni v zvočni podlagi dokumentarca: »Do svojih zasliševalcev, ki so me žalili, niti do tistega poročnika, ki me je s kladivom udaril po hrbtu, nisem čutil jeze ali misli o maščevanju. Zanje sem molil in govoril: 'Gospod, odpusti jim!'«

Menim, da je nadnaravna milost svetosti in priprošnje, ki so jo mnogi prepoznali v očetu Antonu Demetru, podpirala in omogočila nastanek tega filmskega dela.

Upajmo, da bo še dolgo dosegalo namen, zaradi katerega je bilo ustvarjeno: »Zadoščati pravici – v smislu preprečiti pozabo – ljudi, ki dajejo smisel tej deželi in na katerih v resnici naša država sloni« (Dragoș Zămoșteanu).

Predvajanje filma v okviru katehez ali drugih srečanj krščanske formacije ter njegovo širjenje med čim več ljudi lahko prispevata k doseganju namena, zaradi katerega je bil ustvarjen, in k širjenju slovesa svetosti božjega služabnika, duhovnika p. Antona Demetra, za katerega upamo, da ga bomo kmalu videli povzdignjenega k časti oltarja.



Predkapiteljski zbor

p. Milan Kos



Bratje minoriti slovenske minoritske province smo 27. in 28. januarja 2026 v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju obhajali predkapiteljski zbor. Njegov namen je bil, da smo sinodalno izvedli preverjanje življenje province in da smo pojasnili perspektive za prihodnost. V smislu tega smo preverjali, kako uresničujemo sklepe zadnjega rednega provincialnega kapitlja, ki je bil leta 2022. Takrat smo si zadali naslednje poudarke: da bomo utrjevali naše bratsko življenje tako, da se bomo mesečno en dan umaknili v »puščavo« in se posvetili intenzivnemu duhovnemu in bratskemu življenju; vsako leto opravili kvalitetno permanentno vzgojo; v apostolatu se posvetili delu z laiki in skrbi za njihovo vzgojo, da bodo lahko v prihodnje prevzemali posamezne službe v župnijskih občestvih; mladim nudili možnost, da razločujejo svojo poklicanost ter odkrivajo morebitno poklicanost v redovništvo in duhovništvo.

Skupna refleksija nam bo v pomoč pri naslednjem rednem provincialnem kapitlju, ki ga bomo obhajali v marcu tega leta in ob izvolitvi novega vodstva province tudi pripravili nov štiriletni program za naše bratstvo.

Od 8. do 12. marca 2026 so bratje minoriti imeli prvi del XVII. rednega provincialnega kapitlja.

Izvolili so novo vodstvo reda:

p. Milan Kos, provincialni minister
p. Toni Brinjovc, provincialni vikar
p. Danilo Holc, definitor in tajnik
p. Janez Šamperl, definitor
p. Andrej Mohorčič, definitor

Novemu vodstvu želimo veliko blagoslova!



Prenos relikvij (ostankov) sv. Frančiška

Pripravil p. Milan Kos

Ob 800-letnici smrti sv. Frančiška Asiškega je 21. februarja 2026 potekala v baziliki sv. Frančiška v Assisiju posebna slovesnost. Strokovnjaki z različnih področij so ob prisotnosti bratov minoritov odprli grob sv. Frančiška v kripti bazilike in njegove posmrtnne ostanke pripravili za prenos v spodnjo baziliko, kjer jih bodo lahko verniki vse do 22. marca 2026 prihajali počastit. Do sedaj je že prijavljenih 400.000 vernikov.

Slovesnost prenosa in liturgijo ob tej priložnosti je vodil kardinal Angel Fernandez Artime – legat Svetega sedeža za asiško baziliko. Po uri češčenja je sledila predstavitev poti, ki jo bodo prehodili romarji. Romarja bo pot po češčenju relikvij peljala v kapelo sv. Bonaventura, kjer bo obred obnovitve krstnih obljub; naslednja postaja bo kapela brata Leona, kjer bo priložnost za sveto spoved; in nato še dvorana »miru« ter prostori bazilike in samostana, kjer si bo mogoče ogledati priložnostno razstavo o odkritju relikvij sv. Frančiška.

Vsak romar bo prejel posebno knjižico s priložnostnimi besedili, ob koncu pa razgradljivo vazico z zemljo in semenom, ki ga doma zalije z vodo ... „KAKOR SEME“.

Zakaj javno češčenje ostankov telesa svetega Frančiška

Gesta, ki jo je treba razumeti, ne le videti.

Od 22. februarja 2026, v okviru osme stoletnice smrti svetega Frančiška Asiškega, se je Cerkev odločila za redko gesto: javno češčenje njegovih posmrtnih ostankov.

Gesta, ki razumljivo odpira vprašanja. Ali je prav javno častiti telo svetnika? Je to potrebno? Kakšen je globlji pomen te odločitve?

Javno češčenje ni razstavljanje

Cerkev ne časti telesa javno zato, da bi ga pokazala kot predmet ali da bi vzbujala čustva.

V krščanskem izročilu telo nikoli ni ločeno od osebe: je konkreten prostor, v katerem je bilo življenje živeto, ljubljeno, podarjeno. Zato javno češčenje ne zadeva tega, kar je od Frančiška ostalo, temveč to, kar njegovo življenje še naprej govori.

Telo svetega Frančiška ni pokazano iz radovednosti, temveč kot pričevanje.





Telo, ki je živelo evangelij

Frančišek ni pisal razprav, temveč je evangelij »napisal« s svojim življenjem.

Njegovo telo nosi znamenja revnega življenja, zaznamovanega z boleznijo, naporom in radikalno hojo za Kristusom, vse do stigem. Pogled nanj pomeni spomniti se, da evangelij ni abstraktna ideja, temveč nekaj, kar lahko dobi meso v življenju konkretne osebe.

Javno češčenje sporoča prav to: evangelij je mogoče živeti do konca.

Gre za pot

Zato javno češčenje ni improvizirana ali spektakularna gesta.

Vključeno je v duhovno pot, ki jo spremljajo Frančiškovi bratje in je sestavljena iz poslušanja, molitve in premišljevanja. Do tega trenutka ne prihajamo kot gledalci, temveč kot romarji.

Ne gre za to, da bi »videli« telo, temveč da se pustimo nagovoriti življenju.

Znamenje za naš čas

V času, ki pogosto odmika krhkost, trpljenje in smrt, javno češčenje telesa svetega Frančiška spominja, da podarjeno življenje ni izgubljeno.

To telo ne govori o koncu, temveč o dovršitvi. Ne slavi smrti, temveč življenje, ki se rojeva iz darovanja samega sebe.

Je tiho, a močno znamenje, ki vsakega vabi k vprašanju: Kaj počnem s svojim življenjem? Komu ga podarjam?

Pravi pomen

Pravi pomen javnega češčenja ni v sami gesti, temveč v pogledu, s katerim ga doživljam.

Pred telesom svetega Frančiška nismo poklicani, da bi obstali tam, temveč da bi znova krenili: k evangeliju, k bratom in sestrām, k preprostejšemu in bolj pristnemu življenju.

Zato lahko po osemsto letih še vedno rečemo: Frančiška ni treba le pomniti. Treba ga je poslušati.





»Ali bi rad romal?« 2. del

Romar Janez Turinek

Nadaljujemo z objavo romarskega dnevnika. Obenem opozarjamo na napako: v prejšnji številki je pod sliko, kjer romarji stojijo na stopnicah pod cerkvijo v Novi Štifti, pomotoma napisano, da prihajajo v Nazarje. Za napako se opravičujemo.

17. dan: Stična–Trebnje. Ob 6.30 smo pri sv. maši v opatijski cerkvi. Sledi preprost zajtrk in gremo na pot. Danes nas je sedem, vodi nas kapucin br. Primož. Pomaga mu g. Jože, tudi prijeten gospod. Hodimo večinoma po asfaltu in po 19 km prispemo k šolskim sestrām v Trebnje, ki nas prijazno sprejmejo. Nekateri romarji nas zapustijo in tako prenočimo samo štirje. Gremo k večerni sv. maši v bližnjo cerkev. Sledita večerja in počitek.

Je že jutro **18. dne:** Trebnje–Novo mesto. Zajtrk in slovo od prijaznih in gostoljubnih sester. Danes nas je kar 14 in še dve sestri, ki vodita: s. Vida in s. Polonca iz Maribora. Hodimo zmerno in prvič v megli, a se po dobri uri in pol megla razkadi in sonce dobiva moč. Ustavimo se pri sestrah karmeličankah pri Mirni Peči. Prijetne in prijazne sestre. Najprej skupaj nekaj zapojemo, zmolimo, sledita malica in pogovor. V sprejemnici imajo sliko sv. Terezije Avilske in mojega godovnega zavetnika sv. Janeza od Križa, predstavnika bosonogih karmeličanov. Nadaljujemo proti frančiškanskemu samostanu v Novem mestu. Sprejme nas prijazni p. Tomaž. Po romarskem blagoslovu sledi ogled knjižnice in samostana ter povabilo na malico. Pet nas prenočuje. Gremo k večerni sv. maši in nato ležemo k počitku.



Pri frančiškanih v Novem mestu

Jutro **19. dne:** Novo mesto–skavtski center. Ob sedmih začnemo sv. mašo. Sledi zajtrk in ob 8.30 odhod. Z nami gre p. Tomaž, vodi pa g. Miha. Zbere se nas kar 20 romarjev. Prečimo reko Krko, nato gremo skozi Stražo, Dolenjske Toplice do Podturna. Po asfaltni cesti se vzpenjamo proti Bazi 20 in proti Kočevskemu rogu. Se kar vleče. Po osmih urah hoje nam uspe priti v skavtski center. P. Tomaž organizira večerjo (pico in pijačo). Sledijo Sončna pesem, Frančiškove pesmi in zaključek. Prespimo in zjutraj nadaljujemo romanje proti Kočevju.

20. dan: skavtski center–Kočevje. Devet nas je in spet se nam pridruži prijazni p. Tomaž. Hodimo po sveti zemlji. Ustavimo se pri dveh grobiščih, kjer zmolimo rožni venec za pomorjene in morilce. Oboji so vredni usmiljenja. Spuščamo se proti Kočevju, med hojo po cesti pojemo Litanije Matere božje. Ustavimo se pri jezeru za kratek počitek in prispemo v župnišče v Kočevju. Po sv. maši nam ponudijo okusno večerjo. Prenočimo in že je jutro.



Odhod iz Kočevja

21. dan: Kočevje–Nova Štifta. Pot začnemo že sami znanci: Marija iz Ribnice, sestre Francka in Neža, Sandra, Tomislav in Rajko. Na poti se ustavimo v Dolenji vasi pri lončarstvu Podgorelec–Češarek. Prijazna gospa izdeluje jaslice in ogledamo si njeno delo. Zelo zanimivo. Nadaljujemo pot proti Novi Štifti. Rajko nam predstavi serafinski rožni venec (7 x 10 Zdrava Marija + 2, to je 72 zdravamarij, kolikor let naj bi na zemlji živel sv. Marija). Vmes nas moči dež, in ko prispemo v Novo Štifo, nas sprejme br. Marijan. Prijazna gospa argentinskih korenin nam ponudi odlično večerjo (argentinski golaž, ajdovi žganci, sladica). Prenočimo.

22. dan: Nova Štifta–Cerknica. Zjutraj sv. maša v prelepem svetišču s p. Nikom Žvokljem in že nadaljujemo proti Cerknici. Danes nas je osem, spet hodimo v dežju. V Cerknico prispemo okrog 18. ure. Prenočimo pri salezijancih na jogijih, za hrano pa moramo tokrat poskrbeti sami.

Jutro **23. dne:** Cerknica–Orehek pri Postojni. Ob sedmih sv. maša in štirje (Jakob, Petra, Polona in jaz) gremo naprej proti Postojni in ob 16. uri prispemo v Orehek. Prav prijazno nas sprejme br. Matej Nastran. Za večerjo pa poskrbita g. Peter in njegov sin Primož. Po večerji počitek v prisrčni starodavni hiši blizu cerve sv. Florjana, kjer je zjutraj sv. maša.



Počitek pri hiši v Orehku

24. dan: Orehek pri Postojni–Podnanos. Pridruži se nam br. Jurij iz Vipavskega Križa in še štrije romarji. Obiščemo bližnjo Žegnano jamo in nadaljujemo pot proti Razdrtemu, kjer se nam pridružita še dve gospe, romarki na poti sv. Jakoba. Po Jakobovi poti hodimo in se spuščamo proti Podnanosu. Spet nas pere dež. Menda g. župnika ni doma in nam pevsko sobo odpre prijazni g. Alfonz, da smo vsaj pod streho. Danes godujeta sv. Kozma in Damijan. V bližnji obnovljeni cerkvi, ki je posvečena njima, daruje sveto mašo mladi duhovnik Mel Kovic. Za tem nama (ostala sva samo dva romarja) prijazni mladinci v župnišču pripravijo juho z rezanci in palačinke. Bogu hvala! Prenočiva.

In že je jutro **25. dne:** Podnanos–Vipavski Križ. Spet nas vodi br. Gregor (že 4. etapa z njim). Zbere se nas kar 22 (tudi sestre iz bližnjega samostana). Skozi Vipavo gremo proti Vipavskemu Križu. Tam nas sprejme br. Vlado. Ponudijo nam okusno večerjo v župnišču. Prelep večer na tako svetem kraju.



Prihod v Vipavski Križ

Zgodnje jutro **26. dne:** Vipavski Križ–Sveta Gora. Ob šestih zajtrk in ob 6.30 odhod v dolino. Pri avtobusni postaji se nas zbere kar 42. Vodita nas br. Vlado in br. Ciril. Hkrati je to njihovo župnijsko romanje na Sveto Goro. Starostno mešana skupina: osnovnošolci, mladina, njihovi starši in starejši. Menda se nam mudi, da pridemo do sv. maše ob 16. uri na Sveto Goro. Vzpnejo se do vitovske Marijine cerkve, kjer imamo počitek in malico.

Nato pa hitro naprej – kot da smo na pohodu. Danes se prvič zgodi, da ne molimo, saj se mudi. Ja, kar naporno je. A vreme nam služi. Od Grgarja naprej se strmo vzpenjamo na goro. Večina nas pride do sv. maše ob



Počitek pri vitovski Marijini cerkvi

16. uri. Po sv. maši pa tistim, ki prenočimo (šest nas je), br. Ambrož pripravi zares okusno večerjo. »Kopamo« se v sončnem zahodu, v zvočni kulisi bitje ure. P. Bogdan Knaus nam dodeli prenočišče in že je jutro **27. dne:** Sveta Gora–Mirenski Grad. Po sv. maši in hvalnicah je zajtrk in pridruži se nam vodnik Nace. Spuščamo se v dolino. Molimo. Obiščemo konkatedralo v Novi Gorici, kjer leži pokojni priljubljeni duhovnik g. Bogdan Vidmar. Poklonimo se, zmolimo in nadaljujemo pot do železniške postaje in evropskega trga obeh Goric. Pot nadaljujemo skozi staro Gorico in slovenske vasi vse do Mirenskega Gradu – k lazaristom. Večerja, nočitev in jutranja sv. maša (dve kitari in prelepo petje).



Prihod na Mirenski Grad

28. dan: Mirenski Grad–Komen. Pa spet dežuje! 13 nas je in se vzpenjamo, molimo rožni venec. Kljub mokroti smo radostni. Do 15. ure pridemo do Komna, kjer je v



gasilskem domu dogovorjeno, da prenočimo. Na mizah, stolih ali na tleh. Hvaležni smo in na toplem. Imamo tuš in toplo vodo.

In že je jutro **29. dne**: Komen–Sežana. Ob sedmih zapustimo Komen. Ko gremo skozi lepe kraške vasi, nas prepiha burja. Ustavimo se v vasi Kosovelje, kjer si ogledamo muzej – kmečko zbirko. Večinoma hodimo po lepi kolesarski cesti Marije Terezije z nekaj postajami za počitek. Danes nas je 11 in okoli 14. ure prispemo v Sežano. G. župnik nam ponudi prenočišče v veroučni učilnici. Dobimo vsaj pene in ta noč bo »mehkejša« kot prejšnja. Pripelje se br. Matej Nastran in smo pri sv. maši v Šmarju. Pripeljal nam je tudi večerjo (segedin, kruh). Odlično. Počitek.



Sprejem priznanja za opravljeno pot



Prihod v Koper k frančiškanom

In smo že v jutru **30. dne**: Sežana–Koper. Br. Matej je poskrbel tudi za zajtrk (že sinoči). Ob 7. uri nadaljujemo pot naravnost proti jugu do Bazovice, skozi vasi po Italiji vse do Trsta, kjer spet prečimo mejo in po Parencani (kjer je sedaj kolesarska pot) nadaljujemo preko Škofij proti Kopru. Tam nas lepo in prijazno sprejme p. Bogdan Rus. Dodeli nam prenočišče, spet dobim čudovito celico. Ob 17. uri je sv. maša. Imam pričevanje. Nato smo povabljeni na slavnostno večerjo, ki jo pripravijo tretjeredniki na čelu s p. Bogdanom. Obdarijo nas z darili, ki so delo otrok v vrtcu, in že ležemo k počitku.

Jutro **31. dne**: Koper–Piran. Ob 7.30 hvalnice, nato preprost postni zajtrk. Na zadnjo etapo do Pirana se nas poda 19. Vodi nas br. Matej. Lep sončen dan, pa vetrovno je, a pot ob morju je prav pomirjujoča. Molimo, pojemo in se veselimo, da nam je uspelo priti do konca. V Piranu pri minoritih nas sprejme prijazni p. Janez Šamperl. V romarsko listino dobim še zadnji žig. Ob 17.30 molitev rožnega venca. Kljub utrujenosti molim kleče v zahvalo, da nam je uspelo, da mi je uspelo kljub mnogim težavam priti do konca. Ob 18. uri je sv. maša. Namesto psalma zapoje Hvalnico stvarstva ga. Ljoba Jenče. Čudovito! Sledi procesija s kipom sv. Frančika Asiškega (star je menda 400 let) in obhajamo transitus – prehod v večnost. Veličastno. Prenočimo.



Zaključek pri minoritih v Piranu

32. dan: sv. maša ob 8h. Nato zajtrk pri minoritih. Nekateri romarji se poslovijo. Z Rajkom in Ano pomagam pospraviti kuhinjo, pomiti posodo. Z avtobusom se odpeljem v Koper, kamor prispe žena Marina z vlakom iz Maribora. Ko prispeva v Piran, se oglasi ga. Jana Podjavoršek, novinarka Družine. Želi posneti intervju. Nato greva k slovesni sv. maši, saj smo 4. oktobra, ko je god sv. Frančiška. Somašuje kar šest duhovnikov in škof Jurij Bizjak. Ga. Ljoba Jenče spet zapoje Sončno pesem ob zvokih lire. Veličastno. Škof Jurij mi podeli listino Frančiškove konferenice, ki potrjuje, da sem med 3. 9. in 4. 10. 2025 prehodil celotno pot romanja z Goriškega v Piran. Po sv. maši imamo agape. Bogu hvala za vse, kar sem doživel. Hvaležen sem seveda svoji ženi, družini, vsem soromarjem, organizatorjem na čelu z br. Matejem Nastranom, vsem našim gostiteljem – bratom in sestrām v samostanih, župniščih, v skavtskem domu, gasilskem domu, pa tudi zasebni hiši, da smo smeli prenočiti. Vsem voditeljem na poti se zahvaljujem tudi za duhovno podporo. Pa tudi številnim, ki so molili za nas in zame. Ko je bilo najtežje, sem to čutil in s hvaležnostjo sprejemal.

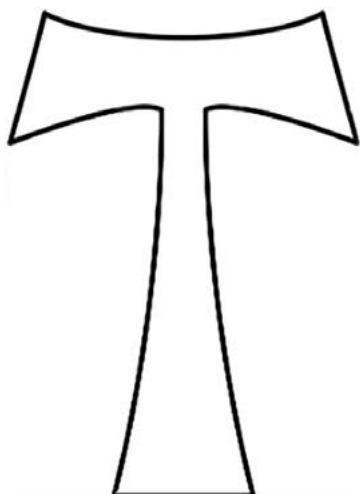
Hvaležen človek je človek miru, ki ima v svojem srcu radost in upanje. Veselim se že prihodnjega leta, ko bo praznovanje 800-letnice Frančiškovega transitusa. Mir in dobro!

V Jarenini, 24. 11. 2025



Jezus med nami – Frančiškov križ

Pripravlja: Vlasta Kokol Voljč



FRANČIŠKOV KRIŽ TAU

Sveti Frančišek je pogosto uporabljal posebno obliko križa, ki je podoben grški različici hebrejske črke tau (Τ τ).

Ta oblika križa izvira iz samih začetkov krščanstva.

Takšen križ se imenuje tudi *Antonov križ* (po svetem Antonu Puščavniku) ali preprosto tau.

ALI VEŠ?

Sveti Frančišek je nosil oblačilo, ki je bilo krojeno v obliki križa tau.



FRANČIŠKOV KRIŽ SV. DAMIJANA IZ ASSISIJA

Ime Frančiškov križ pa nosi tudi ikona, ki je visela v napol podrti cerkvi sv. Damijana v Assisiju, pred katero je sv. Frančišek molil in slišal Jezusove besede: »*Pojdi in popravi mojo cerkev!*«

Na tej ikoni je poleg Jezusa naslikanih še veliko drugih manjših likov, ki imajo vsak svoj pomen.

Več o podobah in simboliki Frančiškovega križa pri Svetem Damijanu lahko prebereš na spletnih straneh, skozi katere te vodi duhovno razmišljanje na strani: <https://www.franciskani.si/dv/spodaj.html>.



ALI VEŠ?

Jezus ima na Frančiškovem križu iz Svetega Damijana odprte oči in nam s tem sporoča, da je vstal od smrti in da živi!

Jezus nenehno upira svoj pogled tudi v nas.

Pozorno nas gleda in nas varuje ter nežno opazuje in vsakemu od nas sporoča, da nas ima rad.

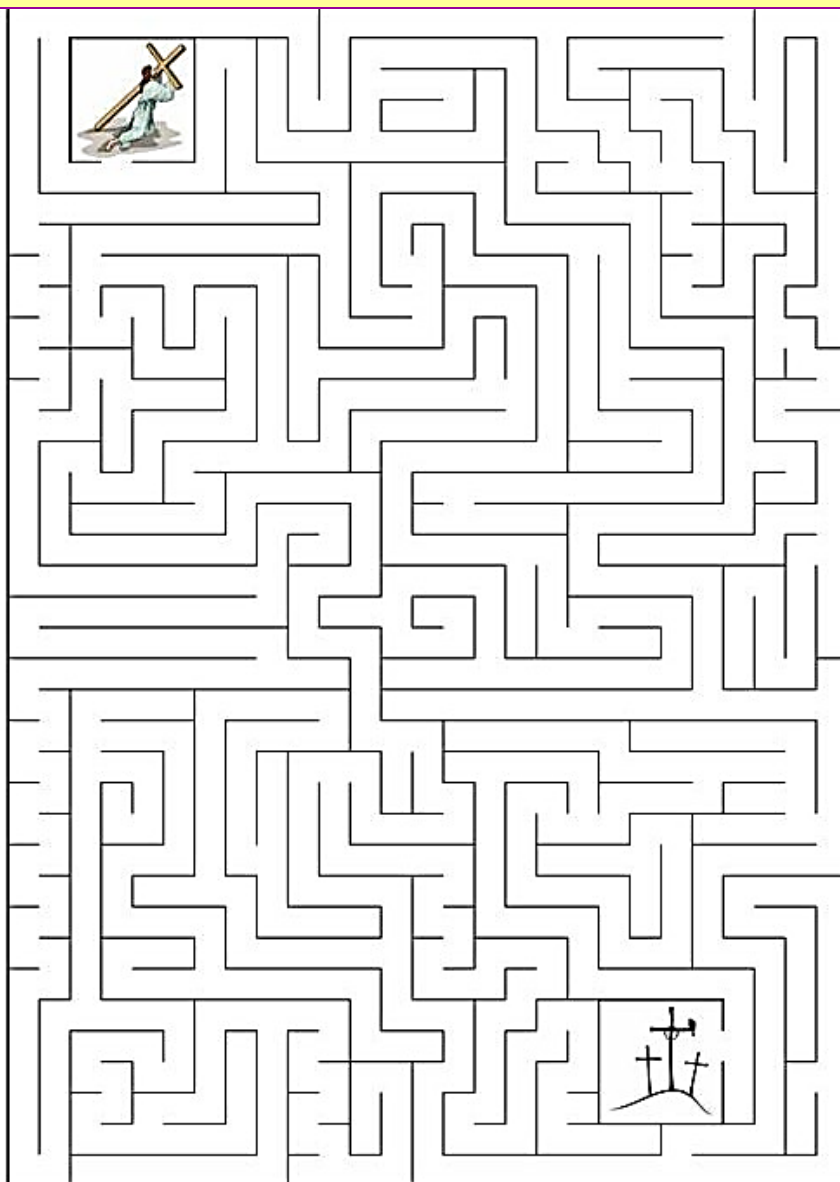
Tistim, ki ga gledajo in poslušajo, vliva moči in upanje!





Pripravlja: Milanka Petrovič

Reši labirint.

Rešitve pošljite na e-naslov: milanka.privat@gmail.com do vključno 15. 4. 2026.

Vsi sodelujoči, ki boste pravilno rešili labirint, boste vključeni v žreb.

Vsi izžrebanci boste pisno obveščeni o rezultatih žrebanja.

1. nagrada: paket presenečenja iz stare lekarne v Olimju ter ogled stare lekarne za celo družino
2. nagrada: knjiga p. Janeza Šamperla Sončna pesem
3. nagrada: brezplačni ogled minoritske samostanske knjižnice in refektorija na Ptuj za celo družino

GOSPOD, VEŠ KAK VIC?

Učiteljica: »Janezek, kaj je najhitrejša stvar na svetu?«

Janezek: »Misli.«

Učiteljica: »Zakaj?«

Janezek: »Ker so že doma, še preden pridem v šolo.«



Rezultati žrebanja nagrajencev:

1. nagrada: 10-odstotni popust na romanje v juliju 2026 v Assisi za eno osebo PREJME: Klara Oberstar
2. nagrada: Knjigo Vsak ima svojo pot (življenje sv. M. Kolbeja) PREJME: Aleksander Perhaj
3. nagrada: Knjigo o p. Milanu Holcu PREJME: Milka Lipovšek

Vse nagrajence obveščam, da svojo nagrado prevzamete na sedežu minoritske province, Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, pri p. Milanu Kosu (041 260 724).

Čestitam v imenu vseh članov uredniškega odbora. Mir in dobro!



Dotik Boga

br. Vlado Kolenko

Frančiškov prijatelj

<https://www.kapucini.si/>



Osrednja tema revije *Frančiškov prijatelj* je Božji dotik v človekovem življenju. Bog človeka pogosto nagovarja tiho in neopazno – v vsakdanjih srečanjih, preizkušnjah, molitvi ali služenju drugim. Dotik je temelj odnosa: povezuje ljudi med seboj in odpira prostor, kjer lahko človek prepozna tudi Božjo bližino. V Svetem pismu se Božji dotik kaže kot notranji nagovor, ki človeka spreminja in vodi na novo pot, v Novi zavezi pa Jezusov dotik prinaša ozdravljenje in novo življenje.

Poseben poudarek je namenjen sv. Frančišku Asiškemu ob 800-letnici njegove smrti. Njegova pot kaže, kako lahko srečanje z ranjenim človekom ali lastno krhkostjo postane prostor Božjega delovanja. Ko je Frančišek objel gobavca, je v njem srečal Kristusa, kar je zaznamovalo preobrat njegovega življenja. Tudi današnji kristjan je povabljen, da v vsakdanjih srečanjih prepozna Božji dotik in mu dovoli, da preobrazi njegovo srce.

Revija prinaša tudi osebna pričevanja in pogovore. Duhovnik Gašper Naglost spregovori o tem, kako se Božja bližina razodeva v preprostih življenjskih trenutkih, zlasti ob srečanju z ljudmi v stiski. Kapucin Stane Bešter poudarja, da človek ni rešen po lastni moči, temveč po Božji milosti.

Med življenjskimi zgledi izstopa zgodba mladega Škota Joeja Wilsona, ki je umrl pri sedemnajstih letih, vendar s svojo vero in preprostostjo še danes navdihuje mnoge in je v postopku za svetništvo. Revija predstavlja tudi zgodovinske in duhovne osebnosti ter prinaša pričevanja o moči vere v težkih življenjskih okoliščinah. Opisana je tudi dejavnost sester uršulink v Etiopiji, ki skrbijo za deklice, prizadete zaradi vojne in revščine, ter jim vračajo dostojanstvo in upanje.

Prispevki predstavljajo tudi različne dogodke in pobude skupnosti, med drugim tabor slepih in slabovidnih v Piranu, kjer so udeleženci ob molitvi, druženju in skupnih dejavnostih doživljali podporo in prijateljstvo. Revija se dotika tudi aktualnih kulturnih in družbenih vprašanj ter prinaša novice o delovanju frančiškove družine po svetu.

Celotna številka bralca spodbuja k razmisleku, kje se v njegovem življenju dogaja Božji dotik in kako lahko tudi sam postane prinašalec bližine, usmiljenja in upanja za druge.





Gospod naj ti podari mir!

br. Janez Papa

brat
francišek

https://www.franciskani.si/?page_id=383


To leto nas vodi po poti posebnega spomina. Osemsto let je minilo od transitusa sv. Frančiška Asiškega. Osemsto let od večera, ko je na goli zemlji, razbremenjen vsega, izročil svojega duha Očetu. Njegov odhod ni bil poraz, temveč dopolnitev poti. Ni bil konec, temveč prehod. V tej številki se zato večkrat ustavimo ob skrivnosti smrti in vstajenja. Ne zato, ker bi hoteli zadrževati pogled v minljivosti, ampak ker prav tam vera dozori. Frančišek nas uči, da se vera izostri v krhkosti. Ko odpade vse, kar je zunanje, ostane zaupanje. Preprosto, otroško, radikalno zaupanje v Boga, ki je Življenje.

V rubriki Frančiškova duhovnost premišljujemo o veri – o veri, ki smrt poimenuje sestra. To ni romantična podoba, temveč sad globoke notranje svobode. Kdor ničesar več ne poseduje, se mu tudi življenje ni treba oklepati. Vse je dar. In dar je mogoče izročiti nazaj.

V katehezah za marec in april smo postavljeni pred dve temeljni drži: umiranje sebi in vera v vstajenje. Obe spadata skupaj. Brez vsakdanjega odpovedovanja lastnemu egu ni vstajenjskega veselja. In brez upanja v vstajenje je križ nesmiseln. Frančiškova pot je pot prehoda – pasha. Pot, na kateri se izgubljen življenje najde v Bogu.

V tem duhu nas nagovarjajo tudi dogodki, ki jih napovedujemo: duhovne vaje, študijski dnevi, skupna praznovanja – vse to niso zgolj termini v koledarju, so priložnosti za poglobitev bratstva. Še posebej bo letošnji 4. oktober zaznamovan z obletnico transitusa. Naj ne bo to le spomin na zgodovinski dogodek, temveč povabilo k osebnemu premiku: k večji preprostosti, k spravi, k miru, k poglobitvi vere.

Ganljivo pričevanje iz Gorice, kjer so se ob jaslicah srečali ljudje različnih kultur in verstev, nas spominja, da Frančiškov duh presega meje. Jaslice govorijo jezik, ki ga razume vsak človek: Bog postane majhen. In kjer je Bog majhen, tam ni prostora za prevlado, temveč za srečanje.

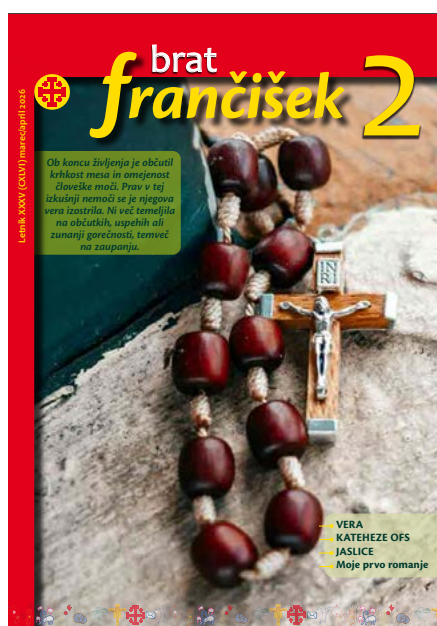
Tudi romanja – po poti svetega Frančiška, v Sveto deželo, v kraje, kjer se je Beseda utelesila – so znamenje, da vera ni statična. Vera je hoja. Včasih naporna, včasih tiha, a vedno usmerjena k Očetu.

Ko prebiramo različne prispevke te številke, se lahko vprašamo: Kaj v meni še potrebuje prehod? Česa se okleпам? Kje me je strah? In kje me Gospod vabi k večjemu zaupanju?

Frančišek je ob koncu rekel: »Začnimo, bratje, služiti Gospodu Bogu, kajti doslej smo malo ali nič napredovali.« Morda je to najbolj primerna drža tudi za nas v tem jubilejnem Frančiškovem letu. Ne samozadostnost, ampak začetek. Ne občutek, da smo že dosegli, temveč hvaležna pripravljenost, da naredimo korak naprej.

Naj nas vera, ki se ne boji križa in ne beži pred smrtjo, vodi v svobodo Božjih otrok. In naj bo vsaka naša pot – osebna in skupna – prežeta z mirom, ki ga je Frančišek želel vsakemu človeku.

Vse dobro!





Slovenska minoritska provinca in romarska agencija Aritours vas vabita na

JUBILEJNO ROMANJE V ASSISI,

**ob 800-letnici »transitusa«
ali prehoda sv. Frančiška Asiškega v večnost**

od 27. aprila do 1. maja 2026

Duhovno vodstvo: p. Danilo Holc in bratje minoriti.

PROGRAM:

1. dan: Slovenija–Siena–Assisi

Siena: bazilika sv. Katarine Sienske, stolnica, glavni trg ter cerkev sv. Frančiška Asiškega

2. dan: Assisi

Assisi: stolnica sv. Rufina, Chiesa nuova (cerkev z ostanki rojstne hiše sv. Frančiška), cerkvica sv. Damijana s samostanom (naročilo s križa sv. Frančišku: »Pojdi in popravi mojo Cerkev!« in sestava Hvalnice stvarstva ali Sončne pesmi), popoldne – eremitaža Carceri v osrčju gore Subasio in cerkev Marije Angelske pod Assisijem (Porcijunkula)

3. dan: Assisi–Greccio–Fonte Colombo–Assisi

Rietska dolina – Greccio (Frančiškovo obhajanje božiča), Fonte Colombo (sestava Vodila za življenje manjših bratov), Rivotorto (tugurij ali kraj bivališča prvih bratov), po želji pa še doživetje večernega oz. nočnega asiškega utripa

4. dan: Assisi

Bazilika sv. Frančiška Asiškega z grobnico sv. Frančiška (vodeni ogled), Santa Maria Maggiore (trg »Frančiškovega očenaša« in škofijski dvorec, v cerkvi je tudi grob, v katerem počiva sv. Carlo Acutis), bazilika sv. Klare, prosto popoldne z možnostjo obiska trdnjave Rocca Maggiore

5. dan: Assisi–gora La Verna–Slovenija

La Verna (kraj Frančiškovega prejema Kristusovih ran ali stigem)



Cena romanja bo v reviji objavljena naknadno, ker je do izida nismo uspeli pridobiti. Lahko pa se telefonsko na agenciji pozanimate že prej!

V ceno bo vključeno: avtobusni prevoz po programu, cestnine, parkirnine in mestne takse, štirje polpenzioni v hotelu 3* (dvoposteljne sobe, TWC), prevoz s taksijem, vsi zunanji ogledi po programu, duhovno in strokovno vodstvo, organizacija in izvedba romanja, nezgodno zavarovanje in DDV.

Prijave sprejema romarska agencija ARITOURS: tel. 02/252 16 19; info@aritours.si; www.aritours.si.



JUBILEJNO ROMANJE V ASSISI

ob 800-letnici prehoda sv. Frančiška Asiškega v večnost

od 19. do 24. julija 2026

MLADI, ŠTUDENTJE IN MLADI PO SRCU,

poromali bomo v kraje, ki jih je sv. Frančišek Asiški zaznamoval s svojo navzočnostjo. Po njegovih stopinjah bomo odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začutiti čudovitost življenja ... Skratka, idealna kraj in čas, da prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari.



OKVIRNI PROGRAM

Nedelja, 19. julij:

Padova – Sv. Anton, Assisi

Ponedeljek, 20. julij:

Stolnica sv. Rufina, Frančiškova rojstna hiša, cerkva sv. Damijana, Porcijunkula (bazilika sv. Marije Angelske)

Torek, 21. julij:

Samotišče Carceri, bazilika sv. Frančiška

Sreda, 22. julij:

Greccio (Frančiškovo obhajanje božiča), Fonte Colombo (Frančišek sestavi Vodilo), Rivotorto

Četrtek, 23. julij:

Bazilika sv. Klare, trg Frančiškovega očenaša (Santa Maria Maggiore – sv. Carlo Acutis), bazilika sv. Frančiška, prosto popoldne, večerna molitev na grobu sv. Frančiška

Petek, 24. julij:

La Verna (Frančišek prejme stigme), odhod proti domu



Cena: 220 €

Voditelji:

p. Danilo Holc, tel. 031 443 200, danilo.holc@rkcs.si

p. Tine Gašparič – 031 438 371

p. Andrej M. Sotler – 040 523 732

g. Primož Lorbek – 031 569 689

Prijave sprejemata p. Danilo Holc in g. Primož Lorbek.

Se že veselimo romanja z vami in prenočevanja v »hotelu tisočerih *«.**



ŠTUDIJSKI DAN

18. aprila 2025 bo v cerkvi sv. Frančiška in frančiškanskem samostanu v Ljubljani v Šiški (Černetova ulica 20) študijski dan, ki ga organizira Frančiškova konferenca.

Potekal bo od 10.00 do 13.00.

Vsebina: *transitus, Frančiškova smrt*.

Predavanje s pričevanjem bo v župnijskem domu.

PROGRAM:

10.00 – sv. maša

11.30 – predavanje in pričevanje

13.00 – agape

Vsi bratje in sestre OFS, prisrčno vabljeni!



DAN SVETOV ljublanske, koprške in mariborske pokrajine

9. maj 2026 od 9. do 15. ure

Člane svetov KB OFS, vse duhovne asistente in predstavnike FRAME vabimo na letno srečanje svetov, ki bo potekalo 9. maja 2026 istočasno na treh lokacijah po Sloveniji.

Za mariborsko pokrajino bo srečanje na Vidmu pri Ptuj.

Predavanje bo imel p. Danilo Holc na temo letošnjega jubileja – TRANSITUS sv. Frančiška. Sveto mašo pred predavanjem in bratsko srečanje po predavanju organizira vsaka pokrajina posebej.



Dnevni red bo okvirno naslednji:

8.45 – sveta maša

9.30 – odmor s klepetom ob kavi in čaju

10.00 – nagovor in pričevanje po Zoomu

11.30 – odmor

12.00 – delavnice po skupinah

13.00 – kosilo in bratsko druženje

15.00 – slovo

Vabljeni!



OSVEŽITEV IN POČITEK ZA DUŠO IN TELO 2026

V MINORITSKEM SAMOSTANU V DOBREM STAREM PIRANU

VABILO PRIJATELJEM SAMOSTANA SV. FRANČIŠKA V PIRANU IN VSEM, KI BI TO RADI POSTALI

Okrog samostana sv. Frančiška v Piranu se je že zbralo in oblikovalo kar nekaj različnih skupin in posameznikov, ki spletajo pravo duhovno mrežo povezanosti, pomoči, sodelovanja in pobratenja v duhu sv. Frančiška. Tega duha vzajemnosti bi radi patri iz samostana sv. Frančiška v tem jubilejnem letu še okrepili in poživili.



Vabimo, da si v poletnih mesecih (maj, junij, julij, avgust) vzamete teden ali deset dni za piranski samostan sv. Frančiška. Združili boste lahko duhovno in prijetno s koristnim ...

Pomeni, da boste skupaj s patri preživeli del dneva v duhovnem ozračju (molitev, sv. maša). Del dneva je namenjen delu – raznim opravilom v samostanu in okrog njega (dežurstvo na križnem hodniku, delo na vrtu, okrog samostana ...). Dele dneva pa je seveda namenjen prostemu času (kopanje, sprehodi po slovenski Istri ...).

Prijave z vašim predvidenim datumom prihoda in odhoda pošljite na e-naslov minoriti.piran@rkc.si.





MALI ASSISI V PIRANU

OB 800-LETNICI FRANČIŠKOVE SMRTI

*Piran ni in ne more biti Assisi,
pa vendar je v Piranu mogoče podoživljati Assisi:
v njegovih ozkih kamnitih ulicah,
v mnogih cerkvicah, raztresenih po mestu,
v bratu soncu, bratu morju, sestrinah oljkah ...
Zato mu vsi, ki so nam ljube Frančiškove poti,
smemo in moremo reči mali Assisi.*



VABILO NA MALI ASSISI V PIRAN

V letu 2026 ste v MALI ASSISI – PIRAN VABLJENI ROMARJI VSEH GENERACIJ.
(Za starejše je ugodno, saj bomo spali na posteljah, mladi pa na skupnih ležiščih.)



V ČASU PRVOMAJSKIH PRAZNIKOV: od četrтка, 30. aprila, popoldne (začetek ob 19. uri) do nedelje, 3. maja (zaključek s kosilom).

VODITELJA: p. Janez Šamperl in p. Franc Murko s sodelavci

Tokrat se bomo na malem Assiju v Piranu zaustavljali ob Frančiškovih relikvijah, ki jih že stoletja hranimo tudi v našem samostanu.

Razmišljali bomo ob Carpaccievi sliki Marije z Detetom na prestolu in kratkih filmih g. Ubalda Trnkoczyja s Frančiškovo tematiko. Seveda bo na sporedu tudi tradicionalno pešromanje k Mariji v Strunjan ... Piranske cerkvice in morje pa nas tako in tako čakajo ...

Natančen spored asiškega dogajanja v Piranu boste prejeli po prijavi.

Prijave so možne po e-pošti: janez.samperl@rkc.si najkasneje do 20. aprila.

Spoštovani bralci naše revije in romarji v Assisi!

Naša revija je ob znatni finančni podpori Slovenske minoritske province sv. Jožefa odvisna od prostovoljnih prispevkov vas, ki to revijo prejimate.

Odločili smo se, da vam posredujemo QR-kodo za nakazilo vaših prispevkov.

Za vsak vaš dar vam bomo iskreno hvaležni.

Uredniški odbor

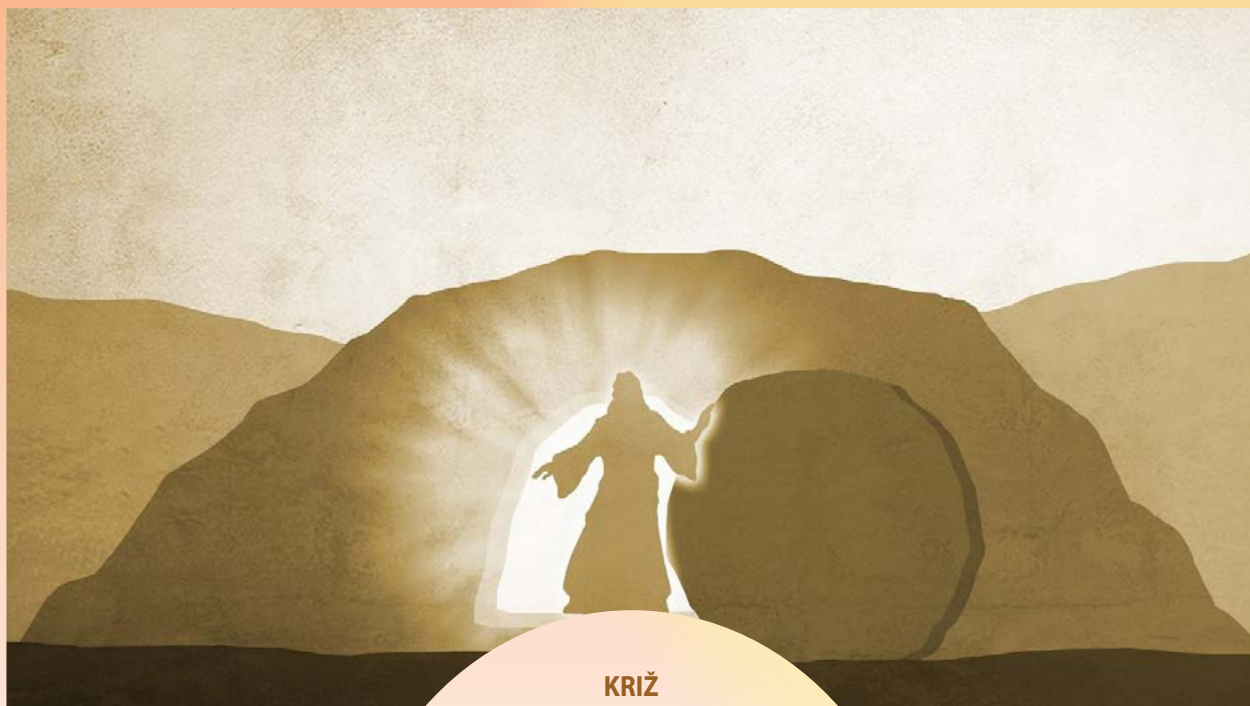
Prispevke pa lahko nakažete tudi na:

Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

SI56 0420 2000 3336 155

Namen: dar za revijo Med nami





KRIŽ

Gledam te na križu, Gospod.
Ničesar ne rečeš, visiš
in tvoje razpete roke nosijo
moje razpeto življenje.
Od spočetja dalje me nosiš,
že dolgo me ljubiš na križu.

O, kam si povzdignjen,
moj Kralj in moj Brat!?
Ti je tako zelo drago to drevo odrešenja,
ta dva prekrížana trama trpljenja,
da nočeš kraljevati v zlatu in slavi?

Je ljubezen stesala to trdo posteljo zate?
Da bi se jaz ne izgubila,
da bi jaz ne utonila,
si ti povišan v krvi in ranah
na kalvarijski križ
in na križ vseh oltarjev.

Premalo si ljubljen!
Nataša Ahčin

*»Prvi dan tedna je prišla Marija Magdalena navsezgodaj, še v temi h grobu in je videla,
da je kamen odstranjen od groba.« (Jn 20,1)*

Vstala je križana Ljubezen in svetloba vstajenja je posijala v njeno srce. Marija Magdalena je sledila svojemu hrepenenju in svoji ljubezni do konca in srečala Vstalega. Spoznala je, da Gospod živi, da živi za ljubezen in je ljubezen sama.

V letu sv. Frančiška naj vstali Kristus nežno vstopi v vaše srce in naj vam prinese mir,
ki ga svet ne more dati. Aleluja!

Uredniški odbor



*Ptičke pevke žvrgole,
se vesele, Boga slave ...
Aleluja!*